Ушбу сонда:
2 ОРОЛБЎЙИ БОЛАЛАРИ пойтахт вилоятининг сўлим оромгоҳларида дам олишмоқда
3 ВАЗИФА СИДҚИДИЛДАН БАЖАРИЛСА...
4 САМОДА СОЧИЛГАН ЮЛДУЗЛАР

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2003 йил 6 август, чоршанба № 121 (1546)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ПРЕЗИДЕНТНИНГ БУХОРО ВА ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТЛАРИГА САФАРИ МОБАЙНИДА

дала меҳнаткашлари билан суҳбати очиқ, самимий, ошкора руҳда ўтди

ОБОДЛИК КЎНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Давлатимиз раҳбари Бухоро вилоятига ташрифи чоғида мўл-кўл ҳосил етиштираётган деҳқонларимиз билан юзма-юз, самимий суҳбатлашди, дала меҳнаткашларининг турмуш шароити, қувонч ташвишлари билан танишди.

Эътиборлиси шуки, жорий йил давомида вилоятда иқтисодиётнинг деярли барча соҳаларида жадал ривожланиш кузатилмоқда. Айниқса, азамат ғаллакорлар улкан ютуққа эришдилар. Мазкур тармоқда гектар ҳосилдорлиги 50 центнерга етди. Далалардаги ғўза ривожи яхши. Айни кунларда Бухоро меҳнат аҳли Ўзбекистон мустақиллигининг 12 йиллиги шарафига сидқидилдан меҳнат қилмоқда. Ютуқларни мустаҳкамлаш, муаммоларни ҳал этиш юзасидан аниқ тадбирлар амалга оширилмоқда.

Газетамизнинг учинчи саҳифасида ана шулар ҳақида ҳикоя қилинади.

ВИЛОЯТ ФАОЛЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

5 август куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Самарқандга ташриф буюрди

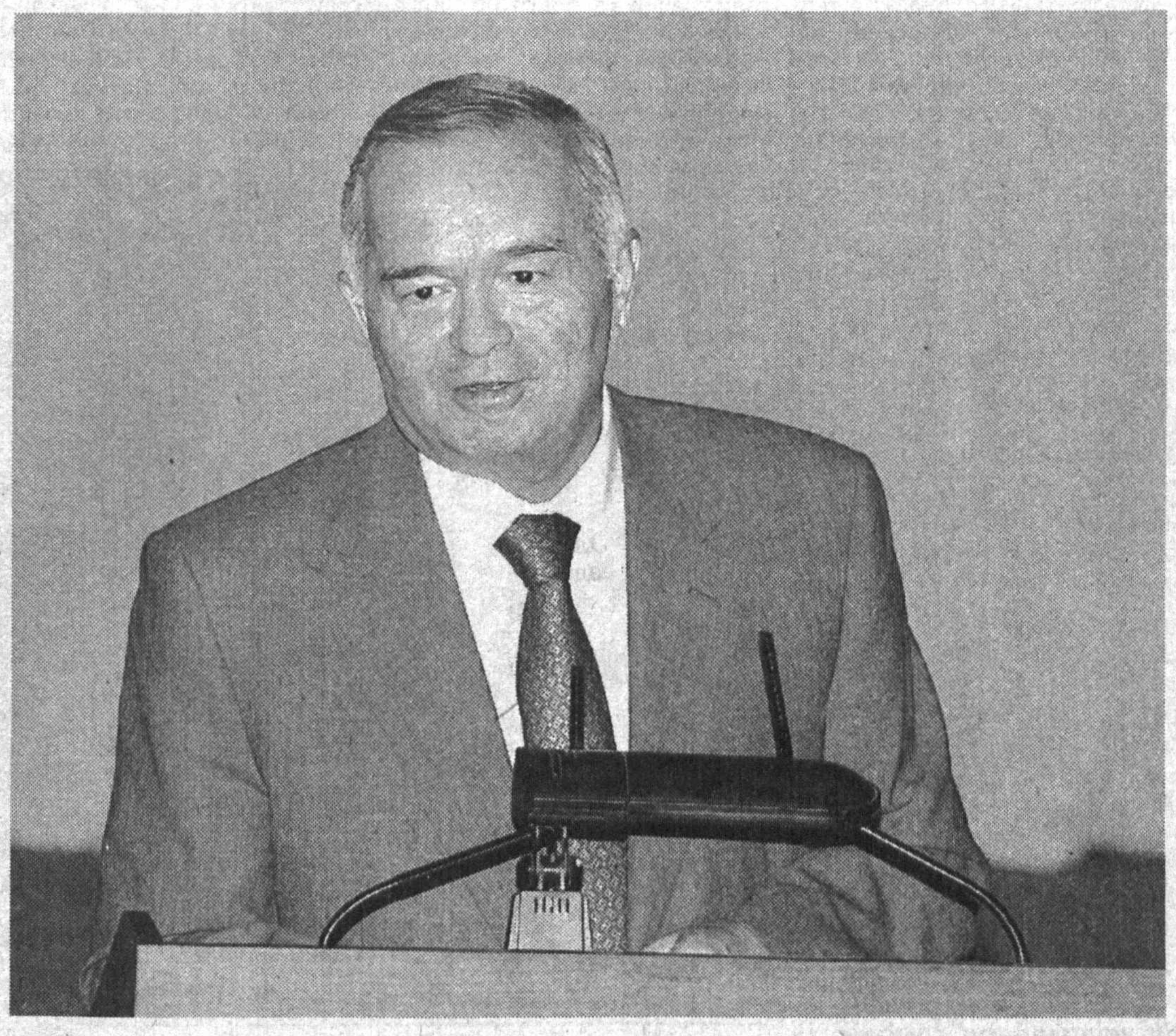

Вилоят ҳокимлигида фаоллар йиғилиши бўлди.

Унда Президент Ислом Каримов сўзга чиқди. Мамлакатимиз раҳбари вилоятда амалга оширилаётган ислоҳотлар натижалари, мавжуд муаммолар ҳамда уларни ечиш йўллари ҳақида гапирди.

Эътироф этиш керакки, вилоятда кўпгина соҳаларда муайян ютуқларга эришилмоқда. Қадим Самарқанднинг дунёвий шуҳрати тобора ортиб боряпти.

Лекин фақат ютуқларни санаш билан кифояланиб бўлмайди. Шу боис Президент Ислом Каримов иқтисодий, ижтимоий соҳага оид қатор долзарб масалаларга эътиборни қаратди. Жумладан, вилоятда одамларнинг, хусусан, қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини янада юксалтириш, уларга зарур шарт-шароитларни яратиш борасида ҳали анча ишлар амалга оширилиши лозимлигини таъкидлади.

Иқтисодий соҳани ривожлантириш билан бирга одамларнинг маънавий дунёсини мунтазам бойитиб бориш, истиқлолнинг асл моҳиятини англаб етиши учун барча чораларни кўриш лозим. Шу боис аҳолининг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, оналар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш, ёш авлодни ҳар томонлама камол топтириш каби вазифалар доимий эътиборда бўлмоғи даркор.

Мамлакатимиз раҳбари меҳнаткашларни рағбатлантириш, уларнинг иш ва турмуш шароитини тағин ҳам яхшилаш, таълим соҳасини ривожлантириш, ижтимоий ҳаётда хотин-қизларнинг фаоллигини ошириш, оммавий ахборот воситалари фаолиятини такомиллаштириш каби масалаларга тўхталди. Бу борада амалга оширилаётган ишлар кўламини кенгайтиришга қаратилган вазифалар ҳақида сўзлади.

Йиғилишда «Маҳалла» хайрия жамғармаси вилоят бўлими раиси, Ўзбекистон халқ артисти Таънаберди Қурбонов, Жомбой тумани «Ҳақиқат» ширкат хўжалиги раиси Барот Нодиров, «Ургут садоси» газетаси бош муҳаррири Файзи Ҳайдаров, Самарқанд давлат университети ректори Рустам Холмуродов, Каттақўрғон тумани хотин-қизлар қўмитаси раиси Гулнора Шаропова, «Зарафшон» газетаси бош муҳаррири Фармон Тошев, вилоят бош имом хатиби Усмонхон Темурхон ўғли ва бошқалар сўзга чиқди.

Анвар БОБОЕВ, Акбар ҚАРШИЕВ (ЎзА) махсус мухбирлари

Ҳозирги кунда мамлакатимизда кўплаб Ўзбекистон-Россия қўшма корхоналари фаолият юритмоқда. Жумладан, «Тошкентсут» очиқ ҳиссадорлик жамияти ҳам Россиянинг ВИММ-БИЛЬ-ДАНН компанияси билан ҳамкорликда ишламоқда. Компания таркибида 20 дан ортиқ корхона мавжуд. «Тошкентсут» унинг 21 чиси. Келажакда 200 тонна сутни қайта ишлайдиган замонавий корхона халқимизни экологик тоза, арзон неъмат билан таъминлашда муҳим ўрин тутади. У 2005 йилга қадар тўла қувват билан иш бошлайди.

Ўзбекистон-Россия ҚЎШМА КОРХОНАЛАРИ

Серқуёш Ўзбекистонда мева-сабзавот ва бошқа неъматларнинг мўл-кўллиги хорижий сармоядорлар эътиборини тортмоқда. Улар орасида россияликлар ҳам бор, албатта. «Росси СА» Ўзбекистон-Россия-Болгария қўшма корхонаси ҳақида алоҳида тўхталиш жоиз. Яқинда бу ерда печенье ишлаб чиқариш линияси ишга туширилди. Корхонада саксон хил турли ширинликлар тайёрланаяпти. «Шарқ юлдузи», «Тантана», «Ассорти» деб номланган ширинликларга харидор тобора ортиб бормоқда.

Қувончлиси шуки, Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар эндиликда россиялик харидорларни ҳам тобора кўпроқ ўзига жалб этаяпти. Бунга «ПГС» фирмаси фаолиятини мисол қилиб келтириш мумкин. Мазкур фирма дастлаб мева ва сабзавотларни қурутувчи ускуна, инкубаторлар ишлаб чиқарган бўлса, бугунга келиб маҳсулот тури ўндан ошиб кетди. Шунингдек, «Хива Карпет» корхонаси ишбилармонлари ҳам россияликлар билан мустаҳкам ҳамкорликни йўлга қўйгач, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

ЖАМОА ШАРТНОМАСИ – ИШОНЧЛИ КАФОЛАТ

Барча жабҳаларда бўлгани каби тиббиёт соҳасида ҳам ислоҳотлар изчил амалга оширилмоқда. Бундан кўзланган асосий мақсад аҳолига жаҳон андозалари даражасида тиббий хизмат кўрсатадиган тиббиёт муассасаларини шакллантириш, замонавий технологияларни кенг жорий этиш, шунингдек, соҳа ходимларини қўллаб-қувватлашдир.

Тармоқ касаба уюшма қўмиталаримиз фаолияти бозор иқтисодиёти ривож топаётган бир пайтда меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган. Бу муҳим иш Меҳнат Кодексининг 35- ва 174-моддалари талабига асосан ижтимоий шерикчилик тамойилларига таянган ҳолда амалга оширилмоқда.

Вилоятимиздаги тиббиёт-профилактика муассасаларида ишловчи ходимларга Меҳнат Кодексида белгиланган имтиёзлар, яъни 3 ёшгача боласи бор аёлларга ҳафтасига 35 соатлик иш вақти, икки ва ундан ортиқ 12 ёшгача ёки 16 ёшгача ногирон боласи бор аёлларга 3 кундан кам бўлмаган қўшимча ҳақ тўланадиган таътил жорий қилинган. «Иссиқ сув» физиотерапия касалхонасида йилда бир маротаба бепул даволаниш, 13 ёшгача боласи бор аёллар амбулатория хизматидан 20 фоиз чегирма асосида фойдаланиши йўлга қўйилган.

Шаҳардан қатнаб ишловчиларга махсус автотранспорт воситаси хизмат кўрсатмоқда. Хонадонларида таъзия бўлган ишловчиларимизга 2 ҳафталик иш ҳақи сақланган қўшимча таътил берилаяпти. Бундан ташқари, оилавий тантаналар, маросимларни ўтказиш учун кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож ходимларга бир минимал иш ҳақи миқдорида моддий ёрдам ҳамда 3 кундан 10 кунгача иш ҳақи сақланган таътил берилиши йўлга қўйилган. Вилоят «Дори-дармон» ҳамда «Тибтаъминот» ҳиссадорлик жамиятларида ушбу имтиёзлар билан биргаликда йўл ҳақи тўлови ҳам амалга оширилмоқда. Овқат пули, даволаниш учун моддий ёрдам ўз вақтида ажратилмоқда. Бухоро тиббиёт коллежида таҳсил олаётган уч нафар ота-онасиз талабага 13000 сўмдан стипендия, ҳар йили бир маротаба 100000 сўмлик нафақа тўловлари ҳомийлар ҳисобидан бериб борилаяпти.

Нуронийлар фахримиз, ишонган тоғларимиздир. Уларнинг ҳаёт тажрибаларини ўрганиш, фахрийларни қўллаб-қувватлаш ҳамиша диққат-эътиборимизда. Тармоқ касаба уюшма қўмитамиз соҳада ишлаб айни дамда қарилик гаштини сураётган меҳнат фахрийлари, пенсионер-нафақахўрларнинг 82 нафарига 436000 сўмлик моддий ёрдам уюштирди. 11 нафар қарияга эса 881200 сўмлик имтиёзли санаторий йўлланмалари ажратилди. Шунингдек, фахрийлар иштирокида «Уч авлод учрашуви», «Ўзбекистон – Ватаним маним» каби оммавий тадбирлар ташкил қилинди. Ғолиблар эсдалик совғалари ва пул мукофотлари билан тақдирланди.

Малакали кадрлар тайёрлаш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бухоро медицина институти ва 2 та тиббиёт коллежи талабалари учун «Ҳавас» стипендияси ташкил қилганмиз. Ҳозирда 5 нафар талабага ана шундай стипендия бериб борилаяпти. Ўтга йили ходимларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш мақсадида беш маротаба семинар-ўқувлари уюштирилди. Бу тадбирларни юксак савияда ўтказиш учун соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси, вилоят ҳокимлиги ва адлия бошқармаси ҳамда вилоят тармоқ Кенгашининг етакчи ҳуқуқшунослари жалб қилинди. Жорий йилда ҳам бу муҳим ишга катта масъулият билан ёндошиб, қатор тадбирлар ўтказилди.

Қўмитамиз томонидан рўйхатга олинган 20 та ёзма ариза ўз вақтида кўриб чиқилди. Ноҳақ ишдан бўшатилган Ғиждувон тумани марказий касалхонаси ҳакими Р.Мавлонова, Ғиждувон тумани КХМ ҳамширалари Г.Ҳасанова ва С.Ёдгорова, Қоракўл тумани 5-сон дорихона мудири Ш.Раҳимов, Пешку тумани марказий касалхонаси бош ҳакими С.Муродов ўз ишларига қайта тикланди. Уларга мажбурий бекор юрган кунлари учун иш ҳақлари ундириб берилди. Бундан ташқари, 149 та оғзаки мурожаатнома ҳам тўлиқ ўрганиб чиқилди.

Тармоқ қўмитамиз ходимларни иш билан таъминлаш, ишсизликнинг олдини олиш, шунингдек, олис қишлоқларда тиббий хизмат даражасини юксалтириш борасида вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси билан ҳамкорликда кенг қамровли ишларни амалга оширмоқда. Шу мақсадда ўнлаб замонавий қишлоқ врачлик пунктлари ишга туширилмоқда.

Обод маҳалла йилида ишимиз сифат ва мазмун жиҳатдан янада бойиди. Тармоқ келишувлари мукаммаллашди. Маҳалла шифокорлари фаолияти ҳудудлар тозалиги ва аҳоли саломатлигига қаратилди. Тармоқ ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш такомиллаштирилиб, бу борада ташкилот ва корхона раҳбарларининг масъулияти оширилди. Шунингдек, юқори ташкилотлар томонидан муассасанинг тугатилиши ёки иш ўринларининг қисқариши туфайли ходимларни вазифасидан озод қилишда қонуний меъёрлар белгиланди. Бундан ташқари, меҳнаткашларга қулай иш шароитларини яратиш, улар меҳнатини муҳофаза қилиш, зарарли иш шароитларида ишлаётганларни сут-қатиқ, махсус кийим-бош билан таъминлаш ҳам ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашнинг асосий йўналишини ташкил этмоқда.

Хуллас, амалга оширилаётган барча ишларимиз мезонини эл саломатлиги йўлида ҳиммат камарини боғлаган фидойи шифокорлар, ширинсўз, меҳрибон ҳамширалар, тармоқда ишлаётган барча ходимлар манфаатини ҳимоялашдек эзгу ишлар ташкил этяпти. Зеро, кўнгли халатидек оппоқ эзгулик фаришталарига қанча хизмат қилсак шунча оздир.

Шавкат СУЛТОНОВ, Бухоро вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг *ҚАРОРИ*

Электр ва иссиқлик энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш интизомини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, иқтисодиётнинг бир қатор тармоқларида электр ва иссиқлик энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш бўйича номақбул ҳолат сақланиб қолмоқда. Энергия учун тўлов бўйича қарзларнинг кўпайиши, ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини нотўғри акс эттириш, электр ва иссиқлик энергияси бериш тармоқларига рухсатсиз уланиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси раҳбарияти томонидан мазкур камчиликларни бартараф этиш, тўлов муддати ўтган қарзлари бўлган истеъмолчиларга энергия берилишига йўл қўймаслик бўйича муфассал чора-тадбирлар кўрилмаяпти.

Ўзаро ҳисоб-китоб қилишда тўлов интизомини кучайтириш, етказиб берилаётган электр энергияси учун истеъмолчиларнинг барча тоифалари томонидан ҳақнинг сўзсиз тўланишини таъминлаш, энергетика комплекси корхоналарини замонавийлаштириш ва техника билан қайта жиҳозлаш учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қ а р о р қ и л а д и:

1. «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси раҳбариятига электр энергиясини узатиш вақтида унинг исроф бўлиш даражасини камайтириш бўйича амалга оширилаётган ишларининг етарли эмаслиги, етказиб берилаётган электр ва иссиқлик энергияси учун истеъмолчилар томонидан ўз вақтида ва тўлиқ ҳисоб-китоб қилиниши, уларни ҳисобга олиш приборларидан тўғри фойдаланилишини таъминлаш юзасидан талабчанликнинг сусайтириб юборилганлиги ва зарур назоратнинг йўқлиги кўрсатиб ўтилсин.

2. «Ўздавэнергоназорат» агентлиги Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси билан биргаликда:

электр ва иссиқлик энергияси ўғирланиши, ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларининг нотўғри акс эттирилиши, электр ва иссиқлик энергияси узатиш тармоқларига рухсатсиз уланиш, шу жумладан, «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси корхоналари ходимлари томонидан улаб бериш;

и с т е ъ м о л ч и л а р д а ўрнатилган электр ва иссиқлик энергиясини ҳисобга олиш приборлари ҳолатини текширишга ва кўрсаткичларини ёзиб олишга тўсқинлик қилиш ҳоллари аниқланган тақдирда айбдор шахсларни қонун ҳужжатларида назарда тутилган жиноий жавобгарликкача бўлган даражадаги жавобгарликка тортсин.

3. Белгилаб қўйилсинки:

2003 йил 1 сентябрдан бошлаб, аҳолидан ташқари, истеъмолчиларнинг барча тоифалари учун «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси томонидан бериладиган электр ва иссиқлик энергияси учун бир ойлик истеъмол ҳажмининг 30 фоизи ҳақини мажбурий равишда олдиндан тўлаш жорий этилади, якуний ҳисоб-китоблар 60 кун мобайнида амалга оширилади;

(Давоми 2-бетда)

ТАЪМИРЛАШ УЧУН 7 МИЛЛИОН СЎМ

«Қадамма-қадам» деб номланган таълимий дастур бўйича республикамизда тадбиркорлик билан иш олиб борилмоқда.

Ушбу лойиҳа доирасида очиқ жамият кўмак жамғармаси Ўзбекистон институти томонидан вилоятимизнинг «Болдирсой» дам олиш гўшасида тренинг ўтказилди.

Шу тадбир чоғида вилоятимиздаги қатор мактаб ва болалар боғчалари тажриба-намуна майдончалари этиб белгиланди. Оққўрғон туманидаги болалар боғча-мактаб мажмуасида ҳам кузатиш ишлари олиб борилди. Бу билим даргоҳини тубдан таъмирлаш ишлари учун туман ҳокимлиги етти миллион сўмлик маблағ ажратди.

Бундан ташқари, тажриба-намуна ўчоғи ўқув мебеллари, техника воситалари, методик адабиётлар билан таъминланди.

А.АЛИЕВ тайёрлади

Истиқлолни шарафлаб

2. ИНСОН ҚАДРИ ҲАР НАРСАДАН УЛУҒ

Ўзбекистон енгил, мебел саноати ва коммунал маиший хизмат ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси раиси Маъмура Одилова:

Яқинда қабулимга шикоят билан «Ўзбекқоғоз»да ишловчи бир аёл келди. Чимкентда туғилиб ўсган бу аёл, икки фарзанди билан ётоқхонада яшар экан. Айтишича, у январ ойидан бери тўлиқ маошини ололмаган. Энди ўйлаб кўринг эри ташлаб кетган жувон икки боласи билан шунча ой қандай кун кечирди экан. Охири у ўғриликка қўл урган. Ўзи ишлаётган дафтар цехидан бир ўрам (50 дона) дафтарни олиб чиқаётганида қўлга тушган. Бу ҳол иккинчи марта такрорлангани учун маъмурият уни ишдан бўшатган ва ўз-ўзидан ишдан кетганлиги учун ётоқхонани ҳам бўшатишни сўрашган. Шундай оғир вазиятда у бизга мурожаат қилди. Аёлни ўғриликка қўл урганини бирор йўл билан оқлаб бўлмайди. Аммо масаланинг бошқа томонига эътибор қаратадиган бўлсак, ҳақиқат ойдинлашади. Аёл нима учун ўғриликка қўл урди?! Жавоб ўз-ўзидан маълум. У 5 ойдан бери маошини олмаган. Бу даврда у қанча маънавий ва руҳий қийналган. Бир сўз билан айтганда, унинг ҳуқуқлари поймол этилган. Марказий қўмитамиз аралашуви билан аёл ишга қайта тикланди, унинг қонуний ҳаққи ундирилиб берилди.

Инсон меҳнати қадрланган жойдагина кўнгли хотиржам ишлайди, янгиликлар яратади. Юртимизда эса эзгу ишларнинг барчаси инсон қадри-қимматига қаратилган. Бугунги ишчи озод юрт фуқароси сифатида ўз ҳақ-ҳуқуқларини яхши билади. Қолаверса, уларни ҳимоя қиладиган ўнлаб ташкилотлар хусусан, касаба уюшмалари бор. Қарангки, я қ и н д а «Оқсарой» қўшма корхонаси ишчилари ойлик маош вақтида берилмагани учун «Миллий банк»нинг вилоят ва туман бўлимларини судга берган.

Шуни унутмаслик кераккки, иқтисодий ўсиш маҳсулот сифати, иш унумдорлиги, меҳнат шароитига, ишчи-хизматчиларнинг манфаатдорлигига боғлиқ. Иш шароитининг ночорлиги, меҳнатнинг муҳофазаланмаганлиги кўплаб фожеаларни келтириб чиқаради. Бир неча йил бурун Жиззах вилоятида мутахассиснинг ўз ишига бефарқлиги, эътиборсизлиги оқибатида кўнгилсиз воқеа рўй берди. Ертўладаги сув қувурини тузатиш учун муҳандис уч кишини у ерга туширади. Ёши каттароқ уста бу ерда заҳарли газ йиғилиб қолганини сезиб, шерикларини огоҳлантиради. Аммо улар ташқарига чиқишга улгурмай, ҳушидан кетиб йиқилишади. Уларни қутқараман деб ёш бир йигит ва тиббиёт ходими ҳалок бўлди. Ҳолбуки, мутахассис чилангар меҳнат муҳофазасига риоя қилиб, уларни уйнинг ертўласига туширганда эди бу фожеа содир бўлмас, инсонларнинг азиз ҳаёти сақлаб қолинган бўларди.

Тармоқ қўмитамиз тасаррufидаги кўпчилик корхоналарда барча иш техника ва ақлли машиналар зиммасида. Аммо ишчилардан катта куч талаб қиладиган корхоналар ҳам оз эмас. Масалан, пиллани қайта ишлаш корхоналарида ип йигириш жараёнини олайлик. Йигирувчи бир пайтнинг ўзида қўлини гоҳ қайнаётган, гоҳ совуқ сувга солиб, пилладан толани топиши зарур. Бу жараён ўрнини ҳалигача бирор технология ололгани йўқ. Бу борада мутахассисларимиз амалий ишларни бошлаганлар. Наманганда Япония билан ҳамкорликда «Атлас» корхонаси ташкил этилган. Замонавий дастгоҳлар билан жиҳозланган бу ерда ишчилар саломатлигига зарар етказмайдиган шарт-шароитлар яратилган. Шунингдек, Хоразм, Самарқандда ҳам ана шундай қўшма корхоналар очиш режалаштирилган.

Рақамларга мурожаат қилсак, бугун Ўзбекистонда 65 мингдан ортиқ тадбиркор бўлса, шунинг 20 мингдан ортиғи аёллардир. Тадбиркор аёллар ўз иқтидорлари, ишбилармонликлари билан жамият тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. «Файз Холдинг» компанияси бошқарув раиси Мукаррама Азимова, «Шарқ гули» ҳиссадорлик жамияти раиси Саида Ғаниева каби ишбилармон, ташаббускор аёлларимиз ўз иқтидорлари билан корхоналари шуҳратини дунёга ёймоқдалар.

(Давоми 2-бетда)

ЯНГИ БИНО ХОСИЯТЛИ БЎЛАДИ

- 2002-2003 ўқув йиллари учун воҳамиз туманларида бир қатор янги мактаб биноларининг қуриб ишга туширилаётгани Ўзбекистон мустақиллигининг ўн икки йиллигига муносиб туҳфа бўлди, - деди Сурхондарё вилоят халқ таълими бошқармаси қурилиш бўлими бош мутахассиси Рашида Багнат "Туркистон-пресс" мухбирига.

- Масалан, Узун туманидаги тоғли Сангардак қишлоғидаги мактаб биноси анча путурдан кетиб қолган эди. Шу йил "Сангардак" ширкат хўжалиги, ота-оналар, ва туман халқ таълими бўлими кўмагида 360 ўринли замонавий мактаб биноси қуриб фойдаланишга топширилди. Шунингдек, Қизириқ туманидаги 11-мактаб биноси учун 92 ўқувчига мўлжалланган иморат қуриб битказилди. Бундан ташқари, Сариосиё туманидаги 39-мактабнинг 160 ўринли, 8-ўрта мактабнинг 180 ўринли, 41-мактабнинг 250 ўринли бинолари янгидан қурилди. Уларда ҳадемай ўқувчилар таълим-тарбия ола бошлайдилар.

МАҲСУЛОТ МАҲАЛЛИЙ ХОМАШЁДАН

Мустақиллик йилларида «Қизилқумцемент» акционерлик жамиятида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми кескин ошди.

Илгари цемент ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган маъданли қўшимчалар Қозоғистондан келтирилар эди. Йил бошидан ушбу муаммога барҳам берилди. Корхонанинг ўзида термоактив қўшимчалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Жорий йилнинг ўтган даврида 32 минг тонна шундай хомашё тайёрланди. Натижада анчагина сармоя тежалди.

Корхона юқори сифатли маҳсулотларни маҳаллий хомашёдан ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, четга қарам бўлишдан қутилди. Шу боис навоийлик цементчилар бу йил режадагидан қарийб бир миллион тонна кўп маҳсулот ишлаб чиқаришни мўлжаллаб турибди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Электр ва иссиқлик энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш интизомини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Боши 1-бетда)

истеъмолчининг ҳисоб-китоб қилинадиган даври бошлангунгача ҳақни олдиндан тўламаган ёки якуний ҳисоб-китобни ўз вақтида амалга оширмаган энергия истеъмолчиларига энергия бериш тўхтатилади;

тўлов муддати ўтган қарзи бўлган электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларини узиб қўйиш ҳамда уларни қайтадан улаш бўйича харажатлар истеъмолчиларнинг ўз ҳисобидан қопланади;

электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларининг «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси корхоналаридан 2003 йил 1 сентябргача вужудга келган қарзлари Ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш ва бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссияси томонидан тасдиқланган жадваллар бўйича тўланиши керак.

4. Ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш ва бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссияси бир ой муддатда:

истеъмолчиларнинг молиявий аҳволини ҳисобга олган ҳолда, электр ва иссиқлик энергияси учун 2003 йил 1 сентябргача вужудга келган қарзларни;

«Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси корхоналарининг бюджетга ва давлат мақсадли жамғармаларига тўловлар бўйича, ёқилғи ва темир йўл ташувлари учун қарзларини тўлаш жадвалларини тасдиқласин ва уларнинг бажарилишини қаттиқ назоратга олсин.

5. Энергия сарфи кўрсаткичларини бузиб кўрсатишдан ҳимоя қилиш ва узатиш тармоқларидаги электр энергияси йўқотилишини аниқлаш мақсадида «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси:

истеъмолчиларда ўрнатилган электр ва иссиқлик энергиясини ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичлари ҳар ойда ёзиб олинишини таъминласин, электр ва иссиқлик энергиясидан фойдаланиш қоидаларини бузувчиларга нисбатан тегишли жавобгарлик чораларини кўрсин;

электр тармоқларини ва электр энергиясидан фойдаланувчиларни электрон ва бошқа замонавий ҳисобга олиш приборлари билан қайта жиҳозлаш тадбирларини тасдиқлаш учун икки ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

6. «Ўздавэнергоназорат» агентлиги ва «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси:

манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда электр энергиясини узатишда унинг магистрал ва тақсимлаш тармоқларида исроф бўлишининг йўл қўйиладиган чекланган нормативларини тасдиқласинлар;

қуввати 10 киловаттгача бўлган электр қурилмаларини электр тармоқларига улашда хўжалик юритувчи субъектларга соддалаштирилган талаблар тўғрисидаги низомни бир ой муддатда ишлаб чиқсинлар ва белгиланган тартибда тасдиқласинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин;

идоравий норматив ҳужжатларнинг ушбу қарорга мувофиқлаштирилишини таъминласин.

9. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлаганов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2003 йил 5 август

Истиқлолни шарафлаб

ИНСОН ҚАДРИ ҲАР НАРСАДАН УЛУҒ

(Боши 1-бетда)

Бундан ташқари, 463 нафар фидойи аёл бугун тизимнинг турли бўғинларида касаба уюшма раислари сифатида фаолият кўрсатмоқда. Улар ишчи-хизматчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиб келмоқдалар. Андижондаги Бобур номидаги ип-газлама ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятида меҳнат қилаётган 12 минг ишчи хизматчининг асосий қисмини аёллар ташкил этади. Қаранг, «Анкомтекст» қўшма корхонасида замонавий дастгоҳларни бошқараётган чеварлар йилига 10 турдаги эркаклар кўйлаги, харидоргир чойшаблар ишлаб чиқарадилар. Маҳсулотнинг ярмидан кўпи хорижга экспорт қилинади. Жаҳон иқтисодиёти интеграциясига қўшган ҳиссаси учун бу жамоа «Олтин глобус» соврини ва республикада ташкил этилган Гран При мукофотига сазовор бўлди.

Биз ёшларимизни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, уларнинг билим ва касб маҳоратларини ошириш учун шарт-шароитлар яратиш, ярамас оқимлар таъсиридан ҳимоя қилиш, илм ва спорт билан ошно этиш каби масалаларга алоҳида эътибор қаратамиз. Тармоқ тасарруфидаги 15 та оромгоҳда бу йил 10800 бола ёзги таътилини мароқли ўтказмоқда. Шулардан 2400 нафари Оролбўйидан келган болажонлардир.

Обод маҳалла йили муносабати билан бир нечта маҳаллаларни оталиққа олганмиз. Охунбобоев номли, «Темирйўлчи» маҳаллалари шулар жумласидан. Тармоқ касаба уюшмамиз ҳомийлигида маҳаллаларда катта ободонлаштириш тадбирлари уюштирилди. Кам таъминланган оилалар, ёлғиз қарияларга баҳоли қудрат ёрдам уюштирилмоқда. Спорт-соғломлаштириш майдонлари қуришда кўмагимизни аямаяпмиз.

Шунингдек, тармоққа қарашли корхоналар тасарруфида соғломлаштириш марказлари, спорт майдончалари ташкил этилиб, турли секциялар, тўгараклар иш олиб бормоқда. Уларда ишчи-хизматчиларнинг фарзандлари бўш вақтларини мароқли ўтказиш билан бирга чиниқиб, саломатликларини тиклаб, касб-ҳунар ўрганмоқдалар. Айниқса, бу борада Ангрен картон қоғоз ишлаб чиқариш корхонаси, «Кобул-Ўзбек текстил» корхонаси ибратли ишларни амалга оширмоқда. Замонавий спорт майдончалари, стадион болалар хизматида. Фарзандларидан кўнгли тўқ ота-оналарнинг иш унуми юқори бўлмоқда.

Оила-жамият устуни. Тармоқ қўмитамиз оиланинг мустаҳкамлигини таъминлаш ниятида «Иноқ оила турнири»ни ташкил этди. Бундай тадбирлар нафақат спортда балки санъат, адабиёт ҳунармандчилик соҳаларида ҳам уюштирилди. Уч марта республика миқёсида анъанавий спартакиада ва кўплаб кўрик-танловлар ўтказилди. Беллашув ғолиблари муносиб тақдирланди.

Нуронийлар фахримиз, ғуруримиз. Уларнинг ибратли ҳаёт йўли, доно маслаҳатлари биз учун бебаҳо хазина. Шу боис улар билан тез-тез учрашувлар уюштириб, тажрибаларини ўрганамиз, доно маслаҳатларидан сабоқ чиқарамиз. Байрам тадбирларида моддий ва маънавий кўмагимизни аямаймиз. Шу ниятда ўтган йили 500 нафар нуроний иштирокида учрашув ташкил этдик.

Мустақиллик ҳақида ҳар қанча сўзласак, унинг элимиз-элдошларимиз ҳаётида, фаолиятида қанчалик муҳим рол ўйнаётгани ҳақида фикр юритсак барибир оз. Марказий қўмитамиз тасарруфидаги корхоналарда аллақачон байрамга тайёргарлик бошланиб кетди. Бу йилги тадбирларни биз меҳр-саховат улашишдан бошладик. Ҳадису шарифда «Савоб ишни аввал ўзингдан бошла» дейилганидек, эзгу ишларимизни тизимимиз тасаррруфидаги кўзи ожиз ва карсоқовлар жамиятларига хайрия ёрдамлари улашишдан бошладик. Меҳрга ташна бу инсонларнинг саломатликларини тиклаш учун бепул йўлланмалар ажратилди. Фарзандларининг оромгоҳларда дам олиши уюштирилди. Бундан ташқари, байрам совғаси сифатида уларга кийим-кечак, фарзандларига мактаб формалари, дарсликлар инъом этилди. Шунингдек, тизимдаги вилоят, туман қўмиталарида, корхона ва ташкилотларда турли учрашувлар, спорт беллашувлари, маданий-маърифий тадбирлар бўлиб ўтмоқдаки, буларнинг барчаси Истиқлолга таъзимимиздир.

Суҳбатдош: Амина ҚОДИРОВА

«ЖИЗЗАХПЛАСТМАССА»ДА
300 та иш ўрни

Президентимиз ташаббуси билан «Шўртангаз» корхонасининг қисқа муддатда ишга туширилиши «Жиззахпластмасса» очиқ акциядорлик жамияти фаолиятини узлуксиз йўлга қўйиш имконини берди. Ҳозир корхонада ҳар хил ҳажмдаги полиэтилен қувурлари, плёнкалар билан бир қаторда 70 хилдан ортиқ халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарилмоқда. Корхонада маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кўпайиши ўтган йилнинг ўзида бу ерда 300 га яқин иш ўрни яратишга шароит туғдирди.

«Жиззахпластмасса» йилни 57 миллион ялпи даромад билан якунлади. Шундан 14,7 миллионини соф даромад ташкил этди. Ҳар бир акцияга ажратилган дивиденд 301 сўмдан тўғри келди.

- Корхонада ишловчиларга шарт-шароитлар яратиш тубдан яхшиланди, – дейди ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси Ҳоди Пўлатов. - Уларни соғломлаштириш мақсадида замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган физиотерапия, стоматология хоналари ишлаб турибди. Соғломлаштириш пунктига биринчи ёрдам учун дори-дармонлар бепул берилмоқда. Яқин орада 10 ўринли даволаш маскани иш бошлайди. «Кўрпа» қишлоғидаги ёзги оромгоҳда корхона ишчи-хизматчиларининг болалари ҳордиқ чиқарадилар.

Корхонада спорт тадбирларига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Яқинда шоҳмот, шашка бўйича ўтказилган ички мусобақаларда чилангар Александр Иванов ва ишчи Абдумалик Маматқуловлар ғолиб деб топилиб, соврин эгалари бўлишди.

Я.САРИЕВ

Тошкент вилоят касаба уюшмалари томонидан меҳнаткашларнинг фарзандларини соғломлаштириш ишларига тайёргарлик йил бошидан бошланади. Чунки вилоятнинг сўлим гўшаларида жойлашган дам олиш масканларини мавсумга тайёрлаш — таъмирлаш ишларини ўз вақтида, сифатли қилиб бажариш катта масъулият талаб этади. Бу йилги мавсумда 19535 нафар бола дам олиши кўзда тутилган 44 та оромгоҳ, шу жумладан, 16 та соғломлаштириш маскани ўғил-қизларни қабул қилиши олдидан тахт ҳолга келтирилди. Шунингдек, 34 та мактаблар қошидаги кундузги дам олиш масканларида биринчи босқичда 3186 нафар, иккинчисида 1900 нафар бола дам олдирилди.

Ёзги соғломлаштириш

ОРОЛБЎЙИ БОЛАЛАРИ
пойтахт вилоятининг сўлим оромгоҳларида дам олишмоқда

Ўзбекистон металлургия комбинати маъмурияти ва касаба уюшма ташкилотининг ташаббуси билан айни кунларда яна битта оромгоҳ бағрида болаларнинг шўх кулгулари янграмоқда. Паркент туманидаги «Орзу» номли ушбу оромгоҳ қисқа вақт ичида таъмирдан чиқарилиб, жиҳозланди. Уч босқичнинг ҳар бирида меҳнаткашларнинг 400 нафардан зиёд болалари дам олиши йўлга қўйилди.

Вилоятда кам таъминланган, кўп болали оилалар фарзандларини, шунингдек, меҳрибонлик уйлари, мактаб-интернатлар тарбияланувчиларини имтиёзли дам олдиришга жиддий эътибор қаратилмоқда. Масалан, бу йилги мавсум давомида Бўка шаҳридаги 15-меҳрибонлик уйи тарбияланувчиларидан 240 нафари, Ангрен шаҳридаги 34-мактаб-интернат ўқувчиларидан 320 нафари, хизмат вазифасини ўташ даврида ҳалок бўлган вилоят ички ишлар бошқармаси ходимларининг 50 нафар фарзанди имтиёзли дам олишга жалб этилмоқда. Бунинг учун сарфланадиган маблағнинг 18 миллион 714 минг сўми ижтимоий суғурта, 910 минг сўми эса касаба уюшма бюджети ҳисобидан қопланади. Бундан ташқари, болалар спортини ривожлантиришга ҳисса қўшиш ниятида БЎСМ тарбияланувчиларидан 690 нафари оромгоҳларда дам олиш билан бирга тажрибали мураббийлар бошчилигида ўз маҳоратларини оширмоқдалар: Бу ишга ҳам ижтимоий суғурта маблағидан 30 миллион 784 минг, касаба уюшма бадали маблағи ҳисобидан 1 миллион 924 минг сўм ажратилди.

Вилоят оромгоҳларида экологик аҳвол мураккаб бўлган Оролбўйи болаларини соғломлаштириш анъанага айланиб бормоқда. Бу йил ҳам хоразмлик 1500 нафар болани вилоятнинг 14 та оромгоҳида дам олдириш ташкил қилинган. Ҳозир улардан 510 нафари олам-олам таассуротлар билан ота-оналари бағрига қайтишди. Уларни олиб келиш-кетиш каби ташкилий ишларда касаба уюшмаларига вилоят ҳокимлиги, «Тошвилоят-транс» ҳудудий уюшмаси, «Ғолиб», «Улфат», «Йўловчи», «Зафар сервис» фирмалари ўзларининг беминнат ёрдамларини беришмоқда.

Яна бир эътиборга молик жиҳат шуки, бу йилги соғломлаштириш мавсуми учун малакали кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилди. Зиммаларидаги масъулиятни тўла ҳис этадиган, етарли тажрибага эга оромгоҳ бошлиқлари, тарбиячи ва етакчилар, тиббиёт ходимлари ўз ҳаракат дастурлари асосида иш олиб боришяпти. Шунинг учун ҳам ҳозирги пайтда болажонларимизнинг ҳар бир куни мароқли ўтмоқда. Улар меҳрибон тарбиячи ва етакчилар бошчилигида гуруҳларга бўлиниб, турли маданий-маърифий тадбирларда иштирок этишяпти, тўгарак машғулотларида қатнашишмоқда, саёҳатларга чиқишмоқда. Шу қаторда болаларни жисмоний тарбия ва спорт машғулотларига жалб этишга ҳам алоҳида аҳамият қаратилмоқда. Хусусан, спорт машғулотлари, мусобақалар, тўгаракларнинг мунтазам ва узлуксиз ишлашига эришилмоқда.

Темур ҲАЙДАРОВ, «Ишонч» мухбири

ТЕСТ СИНОВЛАРИСИЗ ЎТГАН ТАЛАБА

Қарши шаҳридаги 3-мактаб ўқувчиси Гавҳар Абдураҳмонова тест синовларисиз Ўзбекистон Миллий Университети журналистика факультетининг биринчи курсига қабул билинди.

Гавҳар бунга қандай эришди, дея ажабланишингиз турган гап. Бўлмаса, билиб қўйинг. Шу йилнинг март ойида Гавҳар она тили ва адабиёти фанлари бўйича ўтказилган республика олимпиадасида биринчи ўринни эгаллаб бу имтиёзни қўлга киритди. Шунинг учун ҳам у мактабни битириб тест синовларисиз ўқишга қабул қилинди. Гавҳарнинг бундай муваффақиятга эришишида албатта у таълим олаётган мактабда ўзбек тили ва адабиёти фанидан сабоқ бериб келаётган олий тоифали ўқитувчи, Гавҳарнинг онаси Шамсия опа Буриеванинг ҳиссаси катта бўлди. Шамсия опа қизининг бу муваффақиятидан фахрланиб шундай дейди:

- Гавҳарнинг бу муваффақияти кўнглимни тоғдек кўтариб юборди. Қизимни тинмай ўқиши, изланиши, тиниб тинчимаслиги бесамар кетмади. Мен бунинг ҳаммасини мустақиллик меваси деб ҳисоблайман. Қизимнинг мақсади ҳукуматимиз кўрсатаётган бу ғамхўрликка жавобан яхши мутахассис бўлиб етишиб мустақил мамлакатимизнинг янада равнақ топишига муносиб ҳисса қўшишдир.

"Туркистон-пресс"

Ташаббус

ЁШЛАР БИЛАН ИШЛАШ МАРКАЗИ

Ҳар томонлама баркамол инсонни камол топтириш давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Ҳаётимизнинг қувончи, келажагимиз таянчи ҳисобланган ёшларни ватанга, ўз халқига, истиқлол ғояларига садоқатли кишилар қилиб тарбиялаш ҳар бир кишининг муқаддас бурчидир.

Вазирлар Маҳкамасининг «Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори қабул қилингандан сўнг Қашқадарё вилоятида ёшлар тарбиясини такомиллаштириш бўйича маданий-маърифий ишлар анча кучайтирилди. Хусусан, 110 мингдан зиёд аҳоли яшаётган Нишон туманида профилактик тадбирлар самарадорлигига эришилаяпти. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғинлари, мактаблар ва ўрта махсус ўқув юртлари билан ҳамкорликда ёшлар тарбиясини мустаҳкамлашга қаратилган аниқ дастур ишлаб чиқилган.

Туман аҳолисининг 48254 нафари ёшлар бўлиб, уларнинг асосий қисмини вояга етмаганлар ташкил этади. Туман ҳокимлиги ва ҳуқуқ-тартибот идоралари ташаббуси билан Янги Нишон, Талимаржон шаҳарлари, Нуристон, Пахтаобод, Пахтазор, Гулистон, Ойдин, Оқ олтин, Тинчлик, Наврўз қўрғонларида ота-оналар, хотин-қизлар ва вояга етмаган ёшлар билан тарбиявий мавзуларда ўттиздан ортиқ мулоқотлар ўтказилди.

Кўрилган чора-тадбирлар жиноий хатти-ҳаракатларни камайтиришга таъсир кўрсатди. Айни пайтда ички ишлар бўлими вояга етмаганлар нозирлиги ҳисобида 27 нафар ёш рўйхатда туради. Ўзларининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари билан ҳуқуқбузарликларни келтириб чиқарганлар қилмишлари учун ота-оналарига жарима солишни яхши билишади.

Туман прокурори ташаббуси билан бу ерда «Ёшлар билан ишлаш маркази» очилди. Марказда ҳуқуқий мавзудаги адабиётлар, ёшлар сиёсатини амалга оширишга оид Президент Фармонлари, ҳукумат қарорлари, қонун мажмуаларидан намуналар қўйилган.

Йигит-қизларнинг севимли масканига айланган марказда тегишли корхона, ташкилот ва муассасалар раҳбарлари, қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғинлари, хотин-қизлар қўмиталари раислари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати фаоллари, ҳуқуқ-тартибот ходимлари билан семинар машғулотлари уюштириш анъана тусини олган.

Яқинда ёшлар билан ишлашни тўғри йўлга қўйиш, улар томонидан содир этилиши эҳтимол тутилган жиноятларнинг олдини олиш, баркамол авлодни вояга етказиш, улар онгига ҳуқуқий тарбияни сингдириш масалаларига бағишланган ўқув машғулотлари ҳар жиҳатдан фойдали бўлди.

Вилоят прокуратурасининг бўлим бошлиқлари, шаҳар ва туман прокурорлари, ҳокимларнинг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосарлари, ички ишлар бўлимлари, вояга етмаганлар билан ишлаш нозирлари иштирокида ўтказилган анжуманда балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш соҳасида нишонликлар тажрибаси оммалаштирилди.

ЁЛҚИН

ҲАМКОРЛИК

Пойтахтимизда АҚШнинг «LAND O Laves» ташкилотининг юртимиздаги ваколатхонаси, «Ўзгўштсутсаноат» давлат акционерлик уюшмаси ҳамкорлигида ташкил этилган озиқ-овқат маҳсулотлари орқали юқиши мумкин бўлган касалликларга қарши курашга бағишланган семинар бўлиб ўтди.

«LAND O Laves» сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва сотиш билан шуғулланувчи йирик компания ҳисобланади. Унинг иштирокида юртимизда синов тариқасида «Мактаб озиқ-овқат дастури» амалга оширилди. Дастурга мувофиқ АҚШ қишлоқ хўжалик департаментидан олинган қуруқ сут қайта ишланиб, Фарғона водийси мактабларига етказиб берилди. Мактаб бошланғич синф болалари витаминга тўйимли сут ва печеньелар билан таъминланди. Дастур, шунингдек, Қашқадарё, Сурхондарё мактабларида ҳам амалга оширилди.

Ҳозир навбатдаги лойиҳа юзасидан музокаралар олиб борилмоқда. Мазкур дастурга мувофиқ келтирилган қуруқ сутни қайта ишлаш «Ўзгўштсутсаноат» давлат акционерлик уюшмаси тизимидаги корхоналар томонидан амалга оширилади.

Шарҳловчи минбари

АҚШ: ХАВФСИЗЛИК ЧОРАЛАРИ КУЧАЙТИРИЛМОҚДА

АҚШ ҳукумати террорчи гуруҳларнинг таҳдидидан яна жиддий ташвишга тушмоқда. Шу боис мамлакатда хавфсизлик чоралари кучайтириляпти.

Айниқса, халқаро аэропортларда текширув ишлари янада жадаллашган. Аммо, бу жараён кейинги кунларда бироз мураккаб кечмоқда. Назоратчилар асосий эътиборни қурол ва портловчи моддаларни яшириб олиб ўтиш мумкин бўлган кичик электрон жиҳозларни текширишга қаратган. Уяли телефон аппарати, магнитафон, фото ва видео камералар бу борада террорчиларга қўл келиши мумкин.

Си-эн-эн телекомпанияси маълумотларига қараганда, тез кунларда авиакомпаниялар, федерал хизмат вакиллари ва маҳаллий ҳокимият органларига бу борада тегишли кўрсатма ва йўриқномалар жўнатилади.

Яқинда мамлакат хавфсизлик хизмати ходимлари томонидан «Ал-Қоида» террорчиларининг кўпчилик йўловчиларда учратиш мумкин бўлган маиший электр асбобларидан самолётларни олиб қочишда фойдаланишни режалаштиргани аниқланди. Маълум бўлишича, фотоаппарат ичига карахт қилувчи махсус электрон қурилма ўрнатиш мумкин экан.

Ўтган якшанба куни Дубайнинг Ал-Арабия телеканали «Ал-Қоида» гуруҳи аъзоларидан бири Айман аз-Завахирий овози ёзилган магнит тасмани эфирга узатган эди. Аз-Завахирий, агар АҚШнинг Гуантанама ҳарбий базасида сақланаётган маҳбуслар судга топширилса, бу АҚШ учун анча қимматга тушишини таъкидлаган.

Ҳозирча мазкур магнит тасманинг қачон ёзиб олингани аниқлангани йўқ.

Айни пайтда Гуантанама ҳарбий базасида «Толибон» ва «Ал-Қоида» аъзоларидан иборат 620 нафар маҳбус сақланмоқда. Уларнинг деярли барчаси Афғонистон ҳудудида асир олинган.

АҚШ адлия вазири Жон Эшкрофтнинг фикрича, «Ал-Қоида» террорчи гуруҳи ҳозир ҳам мамлакат барқарорлиги учун аввалгидек таҳдид солаётир. У журналистларга берган интервьюсида, агар «Ал-Қоида» ўзига етарли куч тўплай олса, истаган вақтда зарба бера олиши мумкинлигини ҳам таъкидлаб ўтган.

АҚШ аҳолиси ҳам террорчилик хавфидан жиддий ташвишга тушмоқда. Аксарият америкаликлар мамлакатда «Ал-Қоида» гуруҳининг жосуслари борлигига шубҳа қилмаяпти. Уларнинг таъкидлашича, жосуслар мамлакатнинг турли ҳудудларида яшириниб, ҳаракат бошлаш учун қулай вазият ва буйруқ кутаётган бўлиши мумкин.

(ЎзА)

СЕМИНАР ЭКОЛОГИЯГА БАҒИШЛАНДИ

Пойтахтимизнинг Интерконтинентал меҳмонхонасида Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг (ЕХҲТ) мамлакатимиздаги ваколатхонаси ҳамда БМТ тараққиёт дастури ҳамкорлигида «Ўзбекистон: атроф-муҳит ва хавфсизлик» мавзуида семинар бўлиб ўтди. Унда республикамиз вазирликлари, қўмиталар, илмий текшириш институтлари ҳамда нодавлат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Семинарда БМТ тараққиёт дастури, БМТ экология дастури ҳамда ЕХҲТнинг «Атроф-муҳит ва хавфсизлик бўйича ташаббус. Хавф-хатарга қарши ҳамкорлик» деб номланган қўшма лойиҳаси муҳокама этилди. Семинарда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш масалалари қўмитаси раиси Қ.Жумабеков, БМТнинг Ўзбекистондаги доимий вакили Р.Конрой ва бошқалар ҳозир жаҳонда хавфсизлик ва атроф-муҳит мусаффолиги масалалари бир-бирига узвий боғлиқ бўлиб қолганлигини таъкидлади. Чунки, атроф-муҳит мусаффолигига, экология хавфсизлигига эришмасдан туриб, давлатлар ва минтақалар, алал оқибатда, дунё хавфсизлигини тўла таъминлаш мушкул.

«Атроф-муҳит ва хавфсизлик бўйича ташаббус» дастури вазирликлар ва давлат идоралари, жамоат ҳамда халқаро ташкилотлар ўртасида экологик хавф-хатарга қарши курашда ҳамкорликни кучайтиришни кўзда тутади. Шунингдек, атроф-муҳитни ҳимоя қилишдаги муҳим масалалар ҳамда мазкур йўл билан тинчлик ва барқарорликни тарғиб этиш борасидаги ҳамкорлик учун асос яратади.

(ЎзА)

ОБОДЛИК КЎНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Тадбиркорлик — давр талаби

«ОЛОТТЕКС»НИНГ ХАЙРЛИ ОДИМИ

Ҳар бир ўтаётган кунимиз бизни Истиқлолимизнинг 12 йиллиги нишонланадиган қутлуғ ва шукуҳли кунга тобора яқинлаштирмоқда. Байрамни ёруғ юз билан кутиб олиш, унга муносиб туҳфа ҳозирлаш халқимизнинг азалий одати. Бу борада Бухоро воҳасининг энг чекка туманларидан саналмиш Олотда ҳам пухта ҳозирлик кўрилиб, кенг бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда.

«Олоттекс» дея номланувчи Ўзбекистон-Швейцария қўшма корхонасининг қурилиб ишга туширилганига эндигина бир ой тўлди. У ўзининг илк қадамларини ташламоқда. Синов муддатлари ҳам, тўқув дастгоҳлари олдидаги дастлабки ҳаяжонлар ҳам ортда қолди. Ҳар томонлама мукаммал технологик ускуналар, замонавий талабларга мос келадиган дастгоҳлар бир маромда ишлай бошлади. Ғайрат камарини маҳкам боғлаб, ишга шўнғиган қўшма корхона ишчиларининг қувончини бир сўз билан ифодалаш мумкин эмас. Ахир, ҳадемай «Олоттекс» тамғаси билан ишлаб чиқарилган тайёр маҳсулотлар бозорларимиз пештахталарини безайдию, бундан қувонмай, бўладими? Тайёр маҳсулотларнинг каттагина қисми хорижга экспорт қилинади. Нурли Истиқлол, у берган имкон туфайлигина ўтмишда эътибордан четда қолиб келган туманларимизда ҳам мана шундай ўзгаришлар, ҳеч бир кимса кутмаган янгиланишлар юз бераётир бугун.

«Олоттекс»нинг қисқа фурсатда қурилиб ишга туширилиши бу ерда 300 дан ортиқ кишини иш билан таъминлаш имконини берди. Унинг туман бюджетини бойитишдаги ўрни ҳам алоҳида. Тайёр маҳсулотнинг 80 фоизини экспорт қилишни мақсад қилган корхона жамоаси йилига маҳаллий бюджетга 5,5 миллион АҚШ доллари миқдорида чет эл валютаси тушумини олиб келади. Яна бир таъкидлашга молик жиҳат, бу корхонада йигирилган калаванинг асосий қисмини матога айлантириш технологияси яратилганлиги билан боғлиқдир. Калаванинг 50 фоизи, кейинчалик ҳаммаси кўйлакбоп мато қилиб тўқилади.

Корхона раҳбарининг таъкидлашича, дастлабки кунлардан бошлаб бу ерда юксак меҳнат мароми ҳукмрон. Ҳар бир ишчи, ҳар бир ходим катта байрам шарафига ўзининг шахсий тўёнасини ҳозирламоқда. Шу боис кунлик режа топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда. Дастлабки ойнинг якунлари чакки бўлмади.

Йилига 3350 тонна пахта толасини қайта ишлашга қодир корхона дадил одим ташлади. Мақсад аниқ. Йилига камида 6,1 минг погонометр кўйлакбоп мато ишлаб чиқариш.

Н.ПОЛВОНОВА,
етакчи мутахассис

Ислоҳот мевалари

Бу талаб Президентимизнинг Бухоро ва Қашқадарё вилоятлари бўйлаб қилган сафари давомида қайта-қайта таъкидланди. Айниқса, ер, иқлим шароит мураккаб бўлган Бухоро воҳаси учун муҳим ҳаётий хулоса алоҳида аҳамият касб этади. Ҳокимлик тизилмалари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар, уларга хизмат кўрсатувчи ташкилотлар вакиллари замон талабларини чуқур ҳис этиб, зиммадаги вазифани тўла-тўкис адо этсаларгина кўзланган натижаларга эришиш мумкин. «Бухороирстрой» трестига қарашли Қоракўл кўчма механизациялашган жамланма жамоаси ҳам шундай туйғу билан меҳнат қилмоқда.

ВАЗИФА СИДҚИДИЛДАН БАЖАРИЛСА...

– Президентимиз ўзининг Бухоро воҳаси бўйлаб сафари чоғида кўплаб деҳқонлар, пудратчилар, ширкат хўжалиги ва туманларнинг раҳбарлари, ирригатору мелиораторлар билан самимий суҳбат қилиб, саховатли Бухоро заминининг унумдорлигини сақлаб қолиш ва уни янада ошириш юзасидан қимматли маслаҳатлар берди. Бу, биз – мелиораторлар зиммасига катта масъулият юклади, – дея ўз таассуротларини баҳам кўрди жамоа етакчиси Йўлдош Расулов.

Дарҳақиқат, вилоятнинг энг қуйи зонасида жойлашган Қоракўл тумани учун ирригация-мелиорациянинг аҳамияти беқиёс. Туман ўрамида ўнлаб оқава сувлар оқиб ўтадиган захкаш ва коллекторлар бор. Уларнинг ўзига хос таъсири бор. Шу боис деҳқоннинг ошиғи олчи бўлиши учун унга ҳар қадамда кўмакдош, елкадош бўлмоқ талаб этилади.

Жамоа ихтиёрида ҳаммаси бўлиб 14 та экскаватор, 16 та булдозер, 7 та скрейпер мавжуд бўлиб, уларни тажрибали механизаторлар бошқаради. Коллектор-дренажларни, ички зовурларни тозалаш ишлари йил-ўн икки ой қизғин давом этади. Шу йилнинг баҳорида вилоят ҳокимлиги томонидан эълон қилинган зарбдор икки ойликда корхона бунёдкорлари фаол иштирок этиб, пешқадамлар сафидан ўрин олдилар. Баҳор ва ёз мавсуми давомида 69,5 километр ўрнига 109,5 километр узунликдаги коллектор тармоқлари қайта тозаланди. Бу умумий узунликдаги коллекторларнинг ўндан бир қисмига тенгдир. Демак, иш мана шундай суратда ташкил этилсагина, ҳар уч йилда заҳ қочириш шохобчаларини бир марта тўлиқ тозалаб чиқиш имконияти яратилади.

Тумандаги «Сайёд», Охунбобоев номли, Ёдгор Сафаров номли, Эгамберди Раҳимбердиев номли ширкат хўжаликларининг маъмурияти, касаба уюшма қўмиталари икки томонлама аҳдлашувга мувофиқ ички зовурлар, хўжаликлараро тармоқларни тозалаш, уларнинг нормал ишлашини таъминлашга алоҳида эътибор қаратмоқдалар. Бажарилган иш учун тўлов ўз вақтида кўчирилмоқда. Лекин бошқа ширкат хўжаликлари негадир бу ишда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Натижада КМЖнинг иқтисодий аҳволи юксалмай, янги-янги техника воситалари харид қилиб олишга қурби етмай турибди.

– Ҳисобимизга келиб тушаётган маблағнинг асосий қисмини эҳтиёт қисмлар сотиб олиш учун сарфлашга мажбўр бўлаяпмиз. Чунки ишлатилаётган техника воситаларининг деярли 90 фоизи эскирган. Улар аллақачон умрини ўтаб бўлган, 1973-1976 йилларда ишлаб чиқарилган экскаваторлардан ҳамон фойдаланиб келмоқдамиз, – дейди бош ҳисобчи Амрулло Эргашев.

Ходимни тушунса бўлади. У кишига қолса, маблағлар ўз вақтида келиб тушиб, ҳисобда доимий пул бўлса. Ойлик ва бошқа тўловларни вақтида бериб, жамоада ишчанлик кайфияти сақланса. Қувончлиси шуки, ҳукуматимиз томонидан катта мадад кўрсатиляпти. Капитал маблағлар ҳисобига қанчадан-қанча ирригация-мелиорация шохобчаларининг янги тармоқлари бунёд этилаётир. Хўжаликлараро коллектор тармоқларини тозалаш ишлари ҳам асосан давлат маблағлари ҳисобидан бажарилмоқда.

Мардон Эргашев, Ғафур Нурматов, Ҳазрат Эргашев, Тўра Ҳусенов, Самад Йўлдошев, Турсунбой Собиров, Бозорбой Итолмасов, Баҳодир Ражабов сингари техника жиловкорларининг ғайрат-шижоатини кўриб қувонасиз. Улар кунлик топшириқларни 2 ҳисса қилиб бажаришмоқда.

Касабақўм раиси Қурбон Қобиловнинг эътироф этишича, жамоа шартномаси талабларининг сўзсиз бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатилган.

Олисдан қатнаб ишловчи ходимларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш мақсадида 10 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди. Фақат махсус коржомалар учун 4 миллион сўмдан ошиқ маблағ сарфланди.

Агар 2002 йилда вилоятда дам олиш зоналари ҳамда санаторий-пансионатлар учун 20 га яқин йўлланма олинган бўлса, бу йилги шароитда дам олувчилар сонини 50 тага етказиш мўлжалланмоқда.

Н.УСМОНОВ

ФИДОЙИ

Орамиздаги одамлар

Ромитанда Ғани Аслонов деган жарроҳ бор. Жуда ҳазилкаш, айни чоғда қалби болалардек беғубор.

Ёши 55 га етган бўлсада, ҳамон чарчаш нималигини билмайди. Бемор аҳволи яхшиланмагунча, ҳаловат нималигини б и л м а й д и .
- Шу боис унинг қўлидан шифо топган кўплаб кишилар халоскоримиз, дея уни эъзозлашади. Суҳбатига бир марта ошно бўлган киши, яна шу шифокор билан учрашсам, дея орзу қилади.

– Шундай кунлар бўладики, – дейди шифокор. – Тўрт, беш марталаб касалхонага боришга тўғри келади. – «Дўхтир, ўзингиз бормасангиз бўлмайди» дея, илинж билан келган инсонга қандай қилиб рад жавобини берасиз. Ёхуд навбатчи ҳамкасбимнинг «Ғани ака, беморнинг аҳволи оғир. Зудлик билан операция қилмасак, бўлмайди», деган гапидан сўнг қандай тинч ухлаш мумкин. Ғани ака бугунги тунни ҳам шифохонада ўтказди.

«Тез ёрдам» машинасининг чироғи кўзга ташлангач, шифокор ҳушёр тортди.

Ишқилиб, хотиржамлик бўлсин-да, дея халатини елкасига ташлаб, ташқарига отилди.

– Худога шукур, ўзингиз навбатчи экансиз, – нуроний чол йиғламсираб уни қарши олди. – Қизимиз Ҳикоятхоннинг бехосдан тоби қочиб қолди. Қишлоқ шифокорини чақирдик. Уйда кўрсатилган ёрдам самара бермагач, ноилож тонг отишини ҳам кутмай «Тез ёрдам»ни чақирдик.

– Беморни ичкарига олиб киринглар.

Бемор тинимсиз алаҳсирар, нима деяётганини тушуниб бўлмасди. Докторнинг жиддий кузатувидан сўнг,унда жигар хасталиги хуруж қила бошлаганлиги аниқланди.

– Зудлик билан операцияга ҳозирланг.

Бу, Ғани аканинг қатъий хулосаси эди. Операция узоқ давом этди. Тонг ёришиб келганда Ҳикоятнинг юзига илиқлик югурди. Бемордаги ўзгаришни ҳис этган жарроҳ енгил тин олиб, хонадан чиқди. Эшик олдида беморнинг қари отаси кутиб турарди.

– Раҳмат, дўхтир, қўлингиз дард кўрмасин!

Шифокор учун бундан ортиқ олқиш бўлмаса керак. Ўттиз йилдирки Ғани Аслонов ана шундай дуою истаклар оғушида яшаб келаётир.

– Тиббиётни ислоҳ қилиш давлат дастури асосида марказий касалхона ҳузуридаги 30 ўринга мўлжалланган шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш бўлимининг ишга туширилиши айни муддао бўлди, – дейди жарроҳ Аслонов. – Бунинг учун 60 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлантирилган тиббий марказда бугунги кунда 4 та олий тоифали жарроҳ, ўнга яқин малакали шифокор ҳамда 50 дан ортиқ ҳамшира хизмат қилмоқда.

Касалхона маъмурияти марказни бошқаришни тажрибали шифокор Ғани Аслоновга ишониб топширгани ҳам айни муддао бўлди. Негаки, унда билим, маҳорат, тажриба ҳам етарли. Бундан ташқари, у яхши ташкилотчи ва ташаббускор.

Бугун шуни комил ишонч билан айтиш жоизки, Ғани Аслонов бошлиқ шифокорларнинг аҳолига тиббий ёрдам кўрсатиш борасидаги фаолияти эл олқишига сазовор бўлди. Замонавий ташхис ва даволаш ускуналари билан жиҳозланган тиббий марказда шифокорлар малакасини ошириш, меҳнатни тўғри ташкил этиш ва моддий рағбатлантиришга ҳам алоҳида эътибор беріляпти.

Мазкур бўлим 2000 дан ортиқ беморга хизмат кўрсатди. Уларнинг деярли ярмисини жарроҳлик усули билан даволанган беморлар ташкил этади.

– Кўричак, жигар, ўпка, тош хасталиклари кўпинча жарроҳ аралашуви билан бартараф этиладиган хасталиклардир, – дейди мураббий. – Шу боисдан ҳам фурсатни бой бермай беморни зудлик билан операция қилишдан бўлак чорамиз қолмайди. Яна бир жиҳат, Бухоро воҳасида Орол хуружи авж олаётганлиги сабабли айни шу хасталикларга чалинган беморлар кўпайиб бораётганлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Уларга намунали тиббий хизмат кўрсатиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдамиз.

Марказда юксак обрў-эътибор қозонган ўнлаб шифокорлар ишлашади. Болалар жарроҳи Раҳимжон Султонов, терапевт Гулнора Ҳафизова, Аминжон Мустафоев, олий тоифали жарроҳлардан Абдулло Бобопиров, ҳамширалардан Комила Асадова, Гули Оллобердиева, Махсума Неъматовалар ана шулар жумласидан. Шифокорлар сафада Ғани аканинг ўнлаб шогирдлари бор.

Ота маслаҳати, ота ўгитларига қулоқ тутган, унинг дуосини олган фарзанд албатта муродига етади. Шаҳзоджонга ҳам отадан – устозидан ўзиш насиб этажак.

Ромитан қадим Бухорода азиз ва муқаддас масканлардан бири саналади. Бу юртда не-не улуғ зотлар, алломалар яшаб ўтмаган дейсиз. Улар руҳини шод этиб, эл дардига малҳам бўлмоқни дилга тугиб беморлар олқишини олаётган Ғ.Аслонов ўзидан яхши ном қолдиришга улгурган табаррук инсонлардан биридир.

Н.КАМОЛОВА,
шифокор

2003 йил - Обод маҳалла йили

Оқтепа аслида Ромитан ва Жондор туманларини боғлаб тургувчи қишлоқ. У Жондор марказидан 18-20 километр олисда жойлашган, 800 нафар аҳоли яшайди. «Варахша» ширкат хўжалиги таркибидаги бу қишлоқ одамлари меҳнаткашлиги, уддабуронлиги ва тадбиркорлиги билан бошқалардан ажралиб туради. Вилоятдаги барча деҳқон бозорларида оқтепалик деҳқонларни учратиш мумкин. Томорқа хўжалиги имкониятларидан унумли фойдаланган миришкорлар ҳар йили мўмай даромад қилади. Оқтепада етиштирилган сабзавот, полиз маҳсулотлари, ширин-шакар меваю узумларнинг бозори ҳамиша чаққон.

АСЛИ ДУНЁ МЕҲРДАН ЯРАЛГАН

Оқтепаликлар меҳнат қилиш билан бирга саховатпешаликни ҳам ўрнига қўйишади. Яқинда ана шундай тадбирлардан бири катта байрам сифатида ўтди. Дастлаб даврага бир-биридан ширин 14 нафар болакайлар кириб келганда олқишлар янграли. Илк бор мучал ёшини нишонлаётган ўғил-қизлар ўзида йўқ хурсанд эди.

Кичкинтойларни табриклаш учун сўз қишлоқ оқсоқоли Жўра ака Усмоновга берилди.

- Давлатимиз келажаги ана шу ёшлар. Шу боис уларга ҳар қанча меҳрибонликлар қилсак оз. Ёш авлодга бўлган эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Биз қишлоқлардаги кўп болали кам таъминланган оила фарзандларига алоҳида эҳтиром кўрсатиб, тўй қилаётган эканмиз, вақти келиб улар ҳам сахийлигимизга савобли ишлари билан жавоб қайтарадилар.

Шундан сўнг уларга совға-саломлар улашилди. Ёшликни мадҳ этувчи қўшиқлар, ажойиб рақслар гулдастаси туҳфа этилди. 13 ёшлилар ҳаётида муҳрланиб қоладиган бахтиёр лаҳзалар барчада катта таассурот қолдирди. Шу куни умрини қишлоқ ободончилиги ва деҳқончилик маданиятини юксалтиришдек эзгу ишга сафарбар этган Барно Усмонова, Исмоил Ҳасанов, Ҳамид Сулаймонов, Шариф Каримов каби нуронийлар фидойиликлари яна бир бор эътироф этилди. Кексалик гаштини сураётган Очил Ҳакимов, Шаҳоб Ҳожиев, Акрам Атоев, Рашид Сулаймонов, Исмат Ҳасановларга ҳам ҳурмат кўрсатилиб, давра тўрига таклиф этилдилар.

Нуронийларнинг ҳаёт йўли кўплар учун ибратдир. Оқтепа маҳалла қўмитаси раиси, тиниб-тинчимас аёл Роҳила опа Ҳамроева, туман ҳокимининг муовини, хотин-қизлар қўмитаси раисаси Раъно Раҳимова ва яна ўнлаб меҳмону мезбонлар олтин, кумуш тўйи нишонланаётган кексаларни қутлашди. Дийдорлашув баҳонасида нуронийлар дилдан суҳбат қуришди. Яна ҳомий ташкилотлар томонидан уларга эсдалик совғалари инъом этилиб, ҳурмат-эҳтиром кўрсатилди. Шундан сўнг нуфузли комиссия томонидан «Энг обод хонадон», «Энг обод кўча», «Энг моҳир пазанда» кўрик-танловлари ғолиблари эълон қилинди. Ҳомийлар томонидан ғолибларга совғалар улашилди.

Тадбир Шариф Каримов, Усмон ва Ислом Барноевлар хотирасига уюштирилган кураш мусобақалари билан якунланди.

Усмон НАВРЎЗ,
«Ишонч» мухбири

Касаба уюшма тадбири

«ФАРЗАНД КАМОЛИ – ВАТАН ЖАМОЛИ»

Мустақиллигимизнинг 12 йиллигини муносиб кутиб олиш борасида жойларда турли тадбирлар ўтказилмоқда. Юқоридаги шиор остида ана шундай тадбирлардан бири Ўзбекистон ёқилғи-энергетика, геология ва кимё саноати ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитасининг Қорақалпоғистон вакиллигида бўлиб ўтди. Унда асосан 5 та тармоқ: Устюрт газ корхонаси, Қорақалпоғистон нефт маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси, Устюрт қидирув, пармалаш бошқармаси, Тахиатош иссиқлик электр станция синов корхонаси, Қорақалпоқ электр тармоқлари очиқ турдаги ҳиссадорлик корхоналаридан низом шартларига кўра биттадан она ва бола иштирок этишди.

Анъанавий III республика кўрик-танловининг бу тадбири асосан аёллар ва ёшларнинг маънавий-маданий дунёқарашини ўстириш, миллий анъаналар, уларни ҳуқуқий савияларини ошириш, бой тарихий меросимизни, мустақил Ўзбекистон тарихини ўрганиш, адабиёт ва санъатга бўлган қизиқишларини кучайтириш сингари мақсад ва вазифалардан иборатдир.

Кўрик-танловдаги савол-жавоблар, уйга вазифа топшириқларини ҳозиржавоблик билан бажарилиши, Хоразм лазгиси, хонанда Л.Москальёванинг «Қорақалпоғим» қўшиғига она ва бола жўрлигида тушган рақслар айниқса, қатнашчиларда катта таассурот қолдирди.

Кўтаринки руҳда ўтган касаба уюшмаларининг бу кўрик-танловида ҳакамлар ҳайъати Тахиатош шаҳар иссиқлик электр станция синов корхонасида иқтисодчи-муҳандис бўлиб ишловчи Муҳаббат Раҳимова ва қизи Шаҳнозаларни ғолиб деб топишди. Кўрик-танлов сўнгида қатнашчилар қимматбаҳо буюмлар ва эсдалик совғалари билан тақдирланишди. Эндиги навбат Тошкент шаҳрида бўладиган якуний 3-босқичга.

Болтабой ЭРНАФАСОВ,
«Ишонч» мухбири
Муаллиф олган суратлар

«ҚИЗИЛДАРЁ» БЎЙИДА

Туманимиз меҳнаткашларининг фарзандлари дам оладиган «Соҳибқирон» оромгоҳи Яккабоғ туманидаги «Қизилдарё» бўйида жойлашган. 17 гектарни ташкил этадиган масканда болаларнинг мазмунли дам олишлари учун барча шароитлар яратилган. 1800 нафар бола дам олиши мўлжалланган оромгоҳда касаба уюшмалари туман қўмитаси ва туман ҳокимлигининг амалий ёрдами билан катта миқдордаги ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Қарши туман ҳокимлиги ҳам оромгоҳни таъмирлаш ишлари учун 6 миллион сўмлик моддий ёрдам берди.

Шунингдек, оромгоҳ ўз бизнес-режасига эга бўлиб, келгусида чорвачилик ва деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш имкониятига эга. Бу билан оромгоҳда дам оладиган болалар учун озиқ-овқат маҳсулотлари муаммоси бутунлай ҳал этилади.

Бу ерда ўтадиган турли тадбирлар болаларда катта таассурот қолдирмоқда. «Эртаклар яхшиликка етаклар», «Маънавият олий қадрият» сингари танловларда тарбиячилар билан бир қаторда болалар ҳам ўз билимларини синаб кўрмоқдалар.

Шунингдек, оромгоҳ раҳбарияти ҳамда касаба уюшма туман қўмитаси ҳам ўз тадбирлар режасини ишлаб чиққан. Вақти-вақти билан шу асосда кўпгина маданий-маърифий ишлар амалга оширилмоқда.

Қамар АМИРҚУЛОВ,
Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Қарши туман қўмитаси раиси

Кейинги йилларда мамлакатимизда минглаб деҳқон-фермер хўжаликлари ташкил этилди. Улар ҳозирги пайтда республикамиз қишлоқ хўжалиги ривожи, пировард натижада эса юртимиз фаровонлиги, дастурхонимиз тўкин-сочин бўлиши учун фидойилик билан меҳнат қилишмоқда.

- Муваффақиятларнинг асосий омили ернинг ҳақиқий эгаларига қайтарилганлигидир, - дейди Дўстлик туманидаги «Хуршидбек» фермер хўжалиги раҳбари Низомиддин Сувонов. - Буни ўз фаолиятимиз мисолида ҳам яққол кўриб турибмиз.

Ҳақиқатан ҳам 20 гектар майдонда меҳнат қилаётган фермер хўжалиги аъзолари ер билан тиллашиб, мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиб, кўзга кўринарли ютуқларни қўлга киритишмоқда. Мисол учун, 8,5 гектар ерда тезпишар ғалла навларини парваришлаган хўжалик миришкорлари улкан барака хирмонини кўтаришди. Натижада ғаллакорлар меҳнатдан катта манфаат кўрдилар: фермерлар уйи «қирмизи дон»га тўлди. Бу уларни эртанги улкан зафарларга чорлаши, шубҳасиз.

Шоҳруҳ САРИЕВ
олган суратлар

ҲАМШИРА — 2003

Яқинда Олмалиқ шаҳрида вилоят соғлиқни сақлаш муассасалари тиббиёт ҳамшираларининг «Ҳамшира-2003» кўрик-танлови бўлиб ўтди. Танлов Тошкент вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси, вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма қўмитаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Қизил Ярим ой» жамияти ва «Соғлом авлод» жамғармасининг вилоят бўлимлари ҳамкорлигида ўтказилди.

Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастурини амалга ошириш ҳамда ёш ҳамшираларнинг билим ва истеъдодларини юзага чиқариш мақсадида ташкил қилинган мазкур танлов ўзига хос байрам тусини олди. Унда танловнинг шаҳар ва туман босқичларида ғолибликни қўлга киритган 8 нафар вакил иштирок этди. Ўзаро самимийлик руҳида ўтган беллашувда ҳар бир иштирокчи бешта шартга кўра ўз тиббий билими, ижро маҳорати ва теран дунёқараш даражасини намойиш этиб, томошабинларда катта таассурот уйғотди.

Танлов якунида ҳакамлар ҳайъати қарорига кўра Бўка тумани Марказий шифохонаси ҳамшираси Гавҳарой Маназарова биринчи, янгийўллик Наргиза Холматова ва оҳангаронлик Шаҳноза Раҳимбердиевалар кейинги ўринларга муносиб топилди.

Т.ШЕРНАЕВ,
«Ишонч» мухбири

Т.Хўжамбердиев кунларнинг бирида жиянини, гузарда бегона болани калака қилаётгани устидан чиқиб қолди. Шермурод қулоқ чаккаси ачишаётгани, кимнингдир темир панжалари елкасидан тутиб уй томонга судраётганини эс-эс билади... Ўзига келса, ҳовлининг ўртасида тоғаси билан юзма-юз турипти. Тоға жиянининг бебошликларини хазм қилолмай, қулоқ чаккасига туширган, иш можарога бориб етмаслиги учун уни уйига бошлаганди.

БИР ҚИШЛОҚ БОКСЧИЛАРИ

Шермурод тоғасининг оғир билакларини елкасидан олиб ташлашга чоғланди. Аммо ҳайиқди. Чунки тоғаси таниқли боксчи бўлиб, бунинг устига спорт устаси эди. Ўртадан анчагина гаплар ўтди... Шермурод шундагина ёшлик тошқин дарё эканлигини, ўзанида оқмаса, соҳилларни бузиш, бориб-бориб қумликларда сингиб изсиз кетишини тушунетди.

Маҳалладошлар кўп ўтмай Т.Хўжамбердиев уйида кўча чангитиб юрган болалар учун спорт тўгараги очилганини, Шермуроднинг ўзи бозорларда мақсадсиз санқиб юрган тенгқурларини тўплаб тўгаракка бошлаб келганини эшитиб қолдилар. Жиян машқлар оғир меҳнат ва катта машаққат эканлигини тоғаси олиб бораётган машғулотлар жараёнида англаб етди. Баъзан ноғаҳон тушган зарбадан бурнидан қон кетар, қош чеккаси шилиниб, кўз олдини туман босар, шунда жаҳл отига миниб, рўпарасидаги ҳарифига устма-уст мушт туширишни ўйлаб қоларди. Аммо ўзига тикилиб турган тоғасининг «ўзини босган мард, спортчи тоғдек оғир бўлиши керак» деган ўгитлари қулоғи остида жаранглагандек бир пасда ҳовуридан тушарди.

Ҳаммадан ҳам маҳалладошларнинг хурсандчилигини айтмайсизми! Шаҳарлик товуқ ўғриларининг ҳам қадами узилган, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари, тўю-маъракалар, ҳашарлар спортчи йигитларсиз ўтмасди. Буни қарангки Шермурод Андижонга дипломат кўтарган ҳолда қатнайдиган бўлди.

Келбатидан куч-қудрат ёғилиб турган, жуссадор йигит коллежнинг Марс Қўчқоров, Александр Размахов каби спорт усталари қўлида таҳсил кўрди. Вилоят мусобақаларида Шермурод Юсупов номи тилга олина бошлади. Рақибига кучли зарбалар ёғдириши, оҳудек чаққонлиги, тезкорлиги туфайли майдонда кўриниши билан томошабинлар уни олқишларга кўмиб юборадиган бўлди. 1996 йили Қирғизистонда бўлиб ўтган халқаро мусобақада биринчи ўринни эгаллаб, эътиборга тушди. Асака шаҳрида ҳокимлик совринини учун ўтказилган яна бир халқаро беллашувда Ўзбекистон терма жамоаси таркибида қатнашди. Рақибларини накаутга тушириб соф ғалабага эришди, спорт усталигига номзод бўлди.

От ўрнини той босар, дейдилар. Шогирд эди - устоз бўлди. Бугунги кунда Қўрғонтепа туманидаги Деҳқончек

Ибрат

қишлоғида боксёвар ёшларга мураббийлик қилмоқда. Шу билан бирга Тошкент шаҳридаги жисмоний тарбия олийгоҳининг иккинчи курсида таҳсил олаяпти. Тўгарак аъзолари ҳам кўзга ташланиб қолишди. Шу йил 24 июлда Қорасув шаҳрида ўтказилган беллашувларда Деҳқончек қишлоғидан 7 нафар боксчи финалга чиқиб, томошабинлар меҳрини қозонишди. Улар Шермуроднинг сара шогирдлари. Масалан, Жўръат Султонхўжаев ва Сардор Мўйдиновлар мусобақа биринчи, Азиз Абдуғофуров иккинчи ўрин эгасига айланиб, ишончни оқладилар.

Ёдингизда бўлса, газетамизнинг чиқишларидан бирида Деҳқончек қишлоқ фуқаролар йиғинидаги спорт иншоотларининг ташландиқ ҳолатда эканлиги ҳақида куйиниб ёзгандик. Танқиддан сўнг футбол ўйингоҳи қайта таъмирланди. Волейбол майдонлари тўла жиҳозланди. Қишлоқ клуби таъмирлашдан чиқарилиб, бокс мусобақалари учун махсус ринг ташкил қилинди. Кураш майдони ҳам шай ҳолга келтирилганлигини кўрдик.

Клуб ҳузурида футбол, стол тенниси, кураш, қўл тўпи секциялари ишлаб турипти. Айниқса, болалар спортини ривожлантиришга эътибор ортмоқда. Гулхайри Каримова 5-7 синфлар ўртасида стол тенниси бўйича мусобақада вилоят чемпионлигини қўлга киритди. 17-мактаб ўқувчиси Озодбек Хусанов «Умид ниҳоллари» республика шоҳмотчилари баҳсида тўртинчи ўринга муяссар бўлди.

Хуллас, Деҳқончек спортчилар қишлоғига айланиб бормоқда.

Собиржон РЎЗИМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

ШАҲАРЧАДА ЁПИҚ БАССЕЙН

Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини ташкил этиш тўғрисидаги Фармони ижроси Бахмал туманида кўнгилдагидек йўлга қўйилган. 14 та мактабдаги спорт зали ҳамда 10 та мактабдаги ёпиқ спорт мажмуалари қайта таъмирланяпти. Ўсмат шаҳарчасида ёпиқ бассейн қурилмоқда. Бу иншоот мустақилликнинг 12 йиллиги байрами арафасида ишга туширилиши кўзда тутилган. Бир йўла олтита мактабда спорт заллари бунёд этилмоқда.

Бу қурилишлар тадбиркорлар ҳомийлиги ва ота-оналар кўмагида ҳашар йўли билан олиб борилаяпти. Шунингдек, 2 миллион сўмлик спорт анжомлари олиб берилди. Тўгараклар ишини яхшилаш мақсадида 3 миллион 700 минг сўм сарфланди.

Шарт-шароитга кўп нарса боғлиқ экан. Саъй-ҳаракатлар натижасида ўқувчилар мусобақаларда муваффақиятли қатнашмоқдалар. 34-мактабнинг каратэ командаси республика чемпионатида қатнашиб, 1 та олтин, 1 та кумуш, 1 та бронза медал олишга муваффақ бўлди.

Бўрибой НОРҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири

АЛИШЕР СОДИҚОВ ШОГИРДИ

Кейинги йилларда Қарши шаҳрида болалар спортини йўлга қўйиш, оммавийлигини таъминлаш соҳасида бир мунча ишлар амалга оширилди. Айниқса, тажрибали мураббий Алишер Содиқов раҳбарлик қилаётган каратэ мактабида кураш майдонида тобланган, иродали ва эътиқодли ёшлар камол топяпти.

– Мактабимизда назарий билимлар амалий машғулотлар билан қўшиб олиб борилаяпти, – дейди ёшлар жамоаси мураббийси. – Фарзандларимизнинг жисмонан соғлом, бақувват бўлиб улғайишлари учун ҳамма қулайликлар яратилган.

Таълим маскани замонавий спорт жиҳозлари билан бойитилган. Жисмоний машғулотлар юқори савияда ўтказилади. Мусобақаларда ғолибликни эгалаганлар рағбатлантириб борилади.

Грецияда бўлиб ўтган каратэ бўйича ёшлар ўртасида жаҳон кубоги баҳсларии қашқадарёликлар учун омадли келди. Мамлакатимиз терма жамоаси сафида иштирок этган 12 нафар спортчиларнинг 2 нафари совриндорлар сафидан жой олишди.

Жаҳоннинг 40 га яқин мамлакатидан келган тенгқурлари орасида Нодир Хўжаев, Жасур Қаюмов, Жавлон Маҳмудов, Бахтиёр Раҳмонов ва Шерзод Қурбоновлар ўзларининг куч ва маҳоратларини намойиш этиб, шоҳсупанинг энг юқори поғонасидан жой олишди. Шавкат Қўлдошев, Шаҳбоз Аҳадов, Шоҳжаҳон Панжиев кумуш, Азиз Самиев, Тимур Жўраев ва Умид Йўлдошевлар бронза медалига сазовор бўлишди.

Умумжамоа ҳисобида қашқадарёликлар тўртинчи ўринни эгаллашди.Фидойи мураббий Алишер Содиқов шогирдлари эндиликда Францияда ўтказиладиган жаҳон чемпионатига тайёргарлик кўришяпти.

ПОЛВОНЛАР МАКТАБИ

Тўрақўрғондаги Тўйчи полвон Сиддиқов номидаги спорт мактаби кураш бўлимида етти юзга яқин бола шуғулланади. Мураббийларнинг саъй-ҳаракатлари туфайли ёшлар ўзбек миллий кураши сирларини ўрганмоқда. Бу мактаб вилоятда энг яхшилардан бири.

- Тўрақўрғонда кураш азалдан эътиборда бўлган,- дейди спорт мактаби директори, машҳур Тўйчи полвон Сиддиқовнинг ўғли Н.Тўйчиев. - Шогирдларимиз «Баркамол авлод», «Умид ниҳоллари», «Универсиада» ўйинларида муваффақиятли иштирок этмоқда. Мактаб битирувчиларининг йигирма нафардан ортиғи спорт устасидир.

(ЎзА)

Шоҳмот тождорлари

Номи бемисл машҳурлик ила зийнатланган шоҳмотчилар орасида жаҳоннинг иккинчи чемпиони Эмануил Ласкер алоҳида ўрин тутади. «Энг кучли шоҳмотчи» деган унвонга эришиш учун Стейниц деярли чорак аср тер тўкди. Ласкер эса бунга бор-йўғи беш йилда эришди. Шундай бўлса-да, иккала шоҳмот устасининг юксак унвон сари интилишида умумийлик, муштараклик бор.

ЛАСКЕР

1868 йилнинг 24 декабрида Германиянинг Берлинхен шаҳрида туғилган Эмануил шоҳмот билан жуда эрта танишди. Стейницга ўхшаб шоҳмотни деб ўқишни ташлади, лекин 1902 йили фалсафа ва математика фанлари доктори унвонини олиш учун диссертация ёқлади. Стейниц янглиғ у ҳам Европа бўйлаб кезаркан, таниқли шоҳмотчилар билан юзма-юз келди. 1889 йилдаёқ шоҳмот устаси бўлди. Кейин эса Вена, Берлин, Лондон, Манчестер, Ливерпул матчларида зафар қучди. 1892 йили шоҳмот маркази – Лондонга кўчиб ўтди.

Айтганча, баъзилар йигирма беш ёшли шоҳмотчига тож осонгина, бинобарин, ноҳақ тегди, деган фикрни илгари сурдилар ўша пайтда. Лекин тез орада бу муносабатдан из ҳам қолмади. Бирин-кетин қозонилган ғалабалар: Петербург (1895-1896 йиллар), Нюрнберг ва Лондон (1899 йил), Париж (1900 йил) турнирлари... Бу муваффақиятларнинг бош омили - Ласкер усти ялтироқ ўйинлар қилмасди. Натижада қийин вазиятларга тушиб қолганида, аълал-оқибат ютиб чиқар ёки дурангга эришарди. Ҳа, Ласкернинг ўйинида юксак ирода, мақсадга интилиш, курашга чанқоқлик ҳукм сурарди. Шоҳмот тахтасида узоқ ҳисоб-китоб, ҳар қандай шароитда кураш олиб боришга тайёргарлик, ғалабага бўлган кучли интилиш каби фазилатларини намойиш қиларди. Ласкер шоҳмотга фан элементларини олиб кирган философ ҳам эди. Унинг Стейниц ишлаб чиққан янги позициявий принципларини идрок этиш ғоятда нозик ва донишмандларча эди. У психологияни шоҳмот кураши қисмларидан бири даражасига кўтарди, бўлажак рақибларини партияларинигина эмас, балки услуби, заиф ва кучли томонларини, тактикавий ҳамда стратегик усулларини ҳам ўргана бошлади.

Гроссмейстер Р.Рети Ласкер муваффақиятининг сирини пайқамоқ ниятида жаҳон чемпионининг деярли барча партияларини кўриб чиққанлиги ва натижада қуйидагиларни англаб етганини ёзган эди: «Ласкер партияни рақиби учун ёт ўзанга буришга интилар ва бу йўлда кўпинча жўрттага бўшроқ юришлар қилиб, ўйинни тўппа-тўғри жар ёқасига йўналтирарди. Муҳими, у жар устида осилиб турар, лекин забардастлиги туфайли ўзини ушлаб қолиб, рақибини жаҳаннамга қулатишни уддалай оларди».

Рақиб олдига янгидан-янги муаммоларни кўндаланг қўяр экан, Ласкер уни кўп ўйлашга, хато юришлар қилишга мажбур этар, сўнгра эса ўзининг асл кучини кўрсатиб ўйнай бошларди. Ласкер шоҳмотни тирик одамлар ўйнаши, шунинг учун нафақат доналар билан, балки одам, унинг характери билан ҳам курашиш кераклигини яхши тушунарди. Шундай қилиб, Ласкер муваффақиятларининг сири нафақат унинг улкан истеъдодию кўпқирралигида, балки шоҳмотга шахсларнинг узлуксиз кураши деб қараганида ҳам эди. «Ласкер табиатан чин маънода ўйинчи эди, – деб ёзишганда у ҳақда. — У «ақл гимнастикаси ва кураш» деган тушунчага мос ҳамма нарсага қизиқарди...».

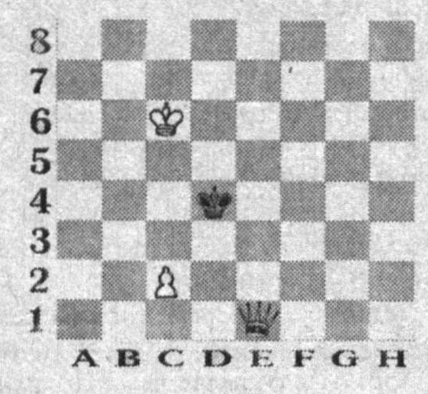

Ласкер ўзининг кўп йиллик шоҳмотчилик фаолияти даврида 24 та йирик турнирда ўйнаб, шундан 13 тасида биринчи бўлди, 2 тасида ғолибликни бўлишиб олди, 3 марта учинчи бўлиб, охирги йилларда, 60 ёшдан ўтиб қолгандагина совриндорлардан кейинги ўринларни эгаллади. Жаҳон биринчилиги учун 7 та матч ўйнаб, шундан атиги биттасини бой берди, биттасида битимга имзо чекди.

1921 йили Ласкер тожни Капабланкага топширишга мажбур бўлди. Бироқ, орадан икки йил ўтгач, у Мораво-Остравадаги халқаро турнирда Рети, Эйве, Тартаковер, Боголюбов, Тарраш, Шпильман, Рубинштейнларни ортда қолдириб, биринчи ўринни эгаллади. Яна бир катта ютуққа эса бир йилдан кейин Нью-Йоркда эришди. Деярли барча энг кучли шоҳмотчилар иштирокидаги мусобақани ажойиб тарзда якунлади: жаҳон чемпиони Капабланкадан бир ярим очко ўзиб, кетди. Бир йилдан сўнг Москвадаги халқаро турнирда ҳам Капабланкани ортда қолдирди.

Шоҳмот адиби сифатида ҳам Ласкернинг хизматлари катта. У катта шуҳрат қозонган, кўпгина тилларга таржима қилинган «Шоҳмотдаги идрок», «Шоҳмот ўйини дарслиги» китобларининг муаллифидир. Шунингдек, жуда кўп мақолалар Ласкер қаламига мансуб. Ласкер ҳақида таниқли шоҳмотчи А.Алёхин мана шундай ёзган эди: «Мен Ласкерни танқид қилишни ўзим учун деярли мумкин эмас, деб ҳисоблайман. Шахс, санъаткор ва шоҳмот адиби сифатида унга нисбатан бўлган меҳрим шунчалик баланд... Ласкер ҳам ҳозирги, ҳам келажак авлод шоҳмотчилари учун ўрнак бўлиб қолмоғи даркор».

Маҳоратингиз синаб кўринг.

Берилаётган диаграмма шарти қуйидагича: оқлар бошлаб, 4 юришда рақибини мот қилади.

Газетамизнинг 7-июн сонида берилган топшириқлар жавоби.

Юқоридаги кўриниш: 1) Фh2! Ш:h2 2) Ра3 Шh1 3)Рh3 Х

Пастдаги кўриниш: 1) FgP Ша2 2)Рg3 Ша1 3)Ра3 Х

Ойбек ДАМИНОВ
тайёрлади

МАҲАЛЛАДА СПОРТ МАЙДОНЧАСИ

Яқинда Қарши шаҳридаги Чармгар маҳалласида спорт майдончаси қурилиб болалар ихтиёрига топширилди.

Маҳалла оқсоқоли Эркин Файзиевнинг ташаббуси билан ҳудуддаги ташландиқ бўлиб ётган 1,3 гектар майдон тозаланди. Маҳалла аҳли ҳашарга келди. Ўйингоҳ учун бир ярим миллион сўм маблағ сарфланди. Ўйингоҳда футбол, баскетбол, волейбол майдончалари қурилди. "Камолот"чилар ҳам қўл қовуштириб қараб туришмади. "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати Қарши шаҳар бўлими маҳалла ёшларига 513 минг сўмлик спорт кийимлари ва анжомлар ҳадя этди. Маҳаллада спорт майдончасининг бунёд этилганлиги болаларнинг спортга бўлган қизиқишини орттириб бўш вақтини мазмунли ўтказишга кўмаклашаётир. Айни вақтда қўшни маҳалладаги болалар ҳам бу ерга келиб спорт билан шуғилланишмоқда.

"Туркистон-пресс"

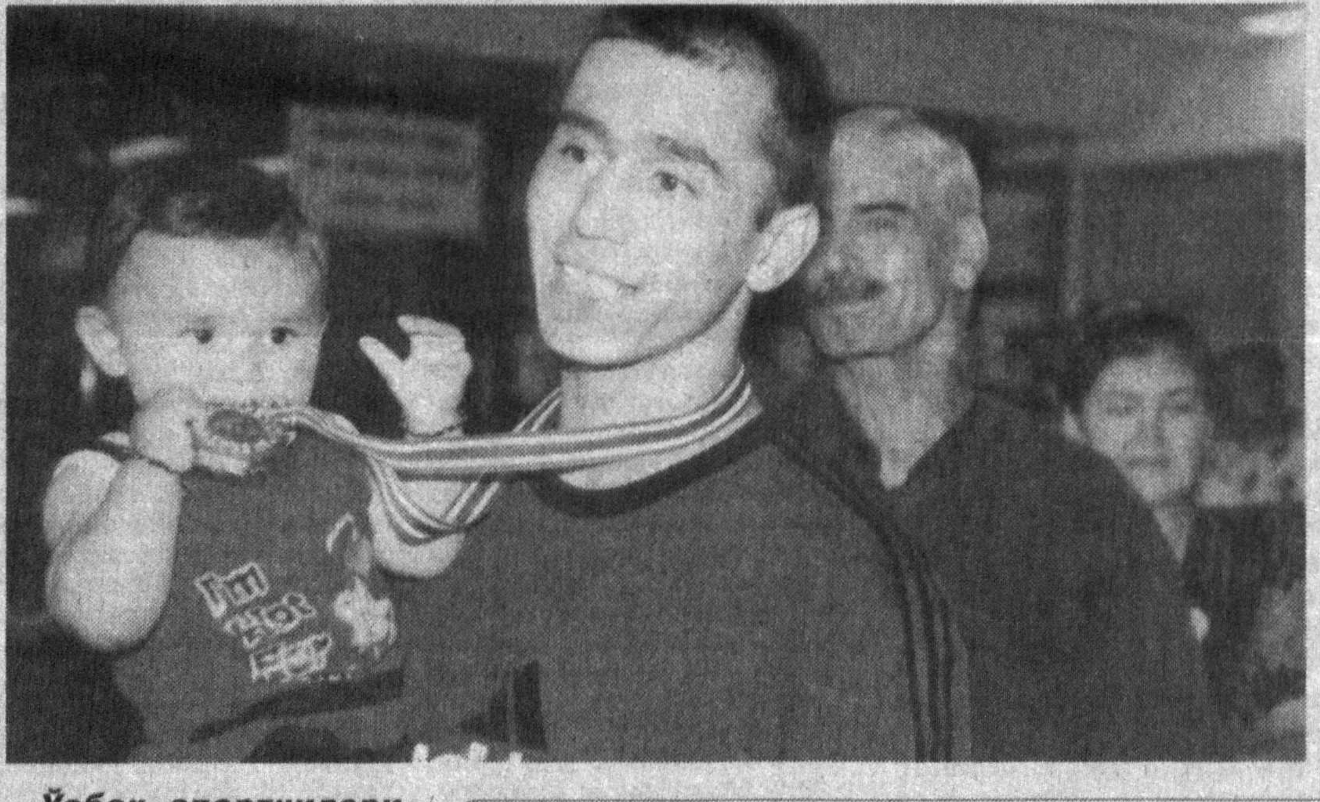

Ўзбек спортчиларининг халқаро майдонларда эришаётган ютуқлари самарали бўлмоқда. Айниқса, боксчиларимиз ҳамда каратэчиларимизнинг жаҳон майдонларидаги қатнашуви таҳсинга лойиқдир. Юқоридаги суратда Жаҳон чемпионати кумуш медали соҳиби Шерзод Ҳусанов фарзанди билан. Пастдаги суратда эса бир гуруҳ ёш каратэчилар машғулот пайтида.

Бундан йигирма тўрт йил муқаддам ўзбек футболи оғир жудоликка учради. Навбатдаги ўйинни ўтказиш учун Минск шаҳрига учиб кетаётган «Пахтакор» жамоаси мудҳиш авиаҳалокатга учради. Орадан шунча йиллар ўтган бўлса-да, футбол мухлислари қадрдон жамоаларини ҳурмат билан ёдга оладилар. Таниқли футбол шарҳловчиси Аҳбор ИМОМХЎЖАЕВ ўша фожиали кунлар ҳақида ҳикоя қилади.

САМОДА СОЧИЛГАН ЮЛДУЗЛАР

...Минск шаҳридаги марказий стадионга футбол ишқибозлари оқими дарёдай қуюлиб келаётир. Мухлислар ҳаяжонда. Чунки мамлакатнинг икки кучли командаси ўзларининг катта имкониятларини намоён этиши, мазкур ўйин шиддатли ва қизғин бўлиши кутилаётган эди. Лекин ўйин бошланишига бир неча дақиқа қолган бўлса ҳам стадионга одатдан ташқари ҳукм сураётган руҳ ҳаммани бирдай таажжублантирарди.

Ниҳоят белгиланган вақтда стадион таблосида «Динамо» Минс - «Пахтакор» Тошкент сўзлари ёзилди. Дикторнинг ҳирқироқ, ғамнок овозидан йиғилганлар ҳайрат ва хавотирга туша бошладилар: «Пахтакор» Тошкент дарвозабон - Сергей Покатилов. Шу вақт енгига қора ҳошия боғлаб олган йигит дарвоза олдига келиб, ўз ўрнини эгаллади. «Иккинчи рақамда Николай Куликов». Энди ўша рақамдаги боши эгик ўйинчи стадионга кириб келди. «Олим Аширов»... Учинчи рақамдаги ўйинчи марказий ҳимоячи ўрнига бориб турди.

Бутун стадиондаги оломон бу ғайри-одатий манзарани сукут билан, нафасларини ичга ютиб кузатар, «нега?», «нимага?» деган савол бўғизларига қадаларди. Шу вақт дикторнинг мотам садолари остида фожеа ҳақидаги хабаридан сўнг, минглаб мухлисларнинг бўғизларидан даҳшатли «Оҳ» деган нидо отилиб чиқди...

Тўп тепиб, куч синашишни ният қилган, доимо ишқибозларнинг олқишли ҳайқириқлари остида майдондан мағрур чиқиб кетадиган «Динамо» командаси биринчи марта мотамсаро сукут билан, энди уларга ҳеч қачон рақиб бўла олмайдиган ўзбек футболчиларининг номи ёзилган 17 гулчамбарни кўтарган куйи, бошлари эгик ҳолда стадиондан чиқиб кетдилар.

1979 йил 11 август минсклик футбол ишқибозлари хотирасида бир умр шундай муҳрланиб қолди. Ўша куни ҳар галги юмушларни ҳал этиш учун жумҳурият жисмоний тарби ва спорт қўмитасига келдим. Лекин бу ерда қандайдир англаб бўлмас воқеа кечарди. Кишиларнинг ранглари оқарган, ҳамма қаттиқ ҳаяжонда, телефонлар тўхтовсиз жиринглар, ҳар томондан одамлар ҳовлиқиб келишарди. Республика ҳакамлар уюшмаси бошлиғи Виктор Вишинскийдан: «Ўзи нима гап, тинчликми», - деб сўрадим. «Э, Аҳборжон, хабаринг йўқми, Минскка бораётган самолёт ҳалокатга учрабди. «Пахтакор» командаси аъзолари ва барча йўловчилар, экипаж аъзолари ҳам ҳалок бўлган...»

Наҳотки! Пешонамдан муздек тер чиқиб, кўз олдим хиралашиб кетди. Ўйлайманки, бундай кезда ҳеч ким ўзини тутиб туролмаса керак. Айниқса фаолиятини ўлка футбол тақдирига боғлаган менинг аҳволимни муҳтарам ишбиқозлар тушунса керак... Наҳотки спорт гултожи бўлган, футбол турида жумҳурият шуҳратини кўтариб келаётган эндигина олий лиганинг энг сара командаларидан бирига айланган, футбол техникасида ўзларига хос маҳорати шаклланиб, энди фақат ғалабалар нашъасини сурадиган пайт келганида...

Шу вақт катта тезликда «Нисса» микроавтобуси ёнимизга келиб шиддат билан тўхтади. Ундан бир қиз отилиб чиқди-да, қўмита биноси томон чопиб кетди. Унинг бирон футболчимизнинг рафиқаси эканлигига шак-шубҳа йўқ эди.

Машина ҳайдовчиси ёнига бориб «Кечирасиз, бу аёл кимнинг рафиқаси экан?» деб сўрадим, у эса ерга қараган ҳолда хўрсиниб, «Кимнинг рафиқаси эканлигини билмайман-у, лекин менимча унинг исми Ирэна бўлса керак» деди. Дарҳол эсладим: Ирэна - «Пахтакор»нинг истеъдодли дарвозабони Сергейнинг рафиқаси Покатилова-ку.

Хунук хабарни эшитган футбол мухлислари чор атрофдан қўмита томонга оқиб кела бошладилар, уларнинг кўзларида нам, баъзилари бутунлай довдираб қолишган, айримлари эса ҳўнграб йиғлар эдилар...

Шум хабардан дилим вайрон бўлиб қайтар эканман, маҳалламизнинг нуронийларидан бири Санжар отага дуч келиб қолдим. У киши футболга ўта ишқибоз, «Пахтакор»нинг Тошкентда ўтадиган ўйинларига канда қилмай борардилар. Мен билан қаерда учрашиб қолсалар, футбол ҳақида, «Пахтакор» ҳақида саволларни ёғдириб ташлардилар. Бу сафар ҳам гапни футболдан бошладилар. «Аҳборжон ўғлим, Минск динамочилари билан ўйин қандай бўлар экан?»

Ғалати бўлиб кетдим... тилим айланмайди. «Бугун ўйин бўлмайди». - дея олдим холос.

- Нега?

- Ҳалокат, отажон, ҳалокат... Бошқа сўз тополмадим. Отахон ҳаммасини тушунди. Секингина «кимлар» деди у шалвираб.

- Ҳаммалари... - Водариғ, қариянинг киприкларида мунчоқ-мунчоқ бўлиб думалаб тушаётган аччиқ, аламли кўз ёшларини кўрдим. Ёш қалқир, у унсиз йиғларди. Бу дард эди, парча-парча бўлиб кетган умид эди бу кўз ёшлари.

Шу куни кечқурун Катта боғ кўчасидаги хонадонимизда ифторлик бўлиши режалаштирилган эди. Уйга келгач, қизариб кетган кўзларимни биров кўрмаслиги учун тезроқ хонага кириб кетмоқчи бўлдим, лекин улгира олмадим. Ҳовлида юмуш билан овора бўлиб юрган рафиқам Фаридахон «Вой ўлмасам, нима бўлди, тинчликми, нега кўзларингиз қизарган?» дея саволга тута бошлади. Мен эса деворга суянган ҳолда яна йиғлаб юбордим. Шу дақиқаларда бу даҳшатли хабарни қандай қилиб айтишни билмай азоб чекардим.

Кечга яқин таклиф этилган меҳмонлар бирин-кетин кела бошладилар, мен бутун вужудим билан юз берган вазиятни ҳеч кимга сездирмасликка ҳаракат қилардим. Лекин қанчалик уринмайин барибир кўплар ҳолатимни сезиб қолишди.

Ифторлик ўтгач меҳмонларга жавоб беришдан олдин ҳовлида ёғоч супада ўтирган Фаттоҳ қори ёнларига келиб секингина «Тоғажон, бугун «Пахтакор» жамоаси аъзолари самолётда портлаб кетиб ҳалок бўлишди. Ўзингиз биласиз, уларни барчаси менинг қадрдон дўстларим бўлишган. Ўша азизлар хотирасига битта Қуръон тушириб берсангиз», дедим.

Фаттоҳ қори пахтакорчиларнинг бу дунёдан шаҳид кетганлари ҳақида йиғилганларга қарата маъруза қилдилар, кейин кўзларини юмган ҳолда Қуръонни шундай қироат билан ўқидиларки, ифторликка келган ёшу қарининг барчаси йиғлади.

Эртасига бутун мамлакат мудҳиш фожеадан хабардор қилинди. Газета дўконлари олди тирбанд, газеталар қўлма-қўл, нигоҳлар мунгли, бурчак-бурчакда баъзан ошкора йиғи-сиғилар кишининг дилини ўртаб юборади. Ўша куни бутун жумҳурият мотам тутди. Қўлимдаги ғижим бўлиб кетган газетани ўқийман...

1979 йил, 11 август куни Тошкент - Донецк - Минск маршрути бўйлаб учаётган ҳаво лайнери Днепродзержинск районида қарши йўналишдаги самолёт билан

Хотира

тўқнашиб кетиши натижасида ҳалокатга учради, икки самолётда йўловчилар ва экипаж аъзолари фожеа қурбони бўлдилар. Улар орасида «Пахтакор» футбол командасининг 17 аъзоси ҳам бор:

«Пахтакор-79»ни эслаб кўп ўйга толардим: нима учун Ўзбекистонимизда улар хотирасига бағишланган бирон-бир фонд очиш мумкин эмас? Кўплаб ташкилотлар, футбол жамоалари, мухлислар бундай хайри-эҳсон фондига қанчадан-қанча маблағлар ўтказган бўлардилар. Бошқа жумҳуриятлик мухлислар ва чет эллик фуқаролар ҳам қараб турмасдилар.

Ниҳоят, мустақил Ўзбекистонимизда «Пахтакор-79» фонди ташкил этилди. Бинобарин, нафақат авиаҳалокатда ҳалок бўлган 17 пахтакорчи, балки турли йилларда ўзбек футболининг шуҳратини оширишга муносиб ҳисса қўшган мураббий ва ўйинчилардан Ҳамид Раҳматуллаев, Мақсад Шарипов, Геннадий Красницкий, Олег Маторин, Александр Келлер, Маъруф Акбаров, Аҳмад Тошпўлатов, Вячеслав Семёнов, Лазиз Мақсудов, Михаил Барский, Қобил Муқимов, Яков Аранович, Александр Шчелочков руҳлари ҳам шод бўладиган бўлди. Уларнинг оила аъзолари ва фарзандларига ҳам моддий, ҳам маънавий ёрдам бериш имконити яратилди.

Пахтакорчи дўстларим ва укаларимни ўйлаб уларни қўмсайман... ҳаммалари бирмабир кўз ўнгимдан ўта бошлагандек туюлади менга.

ISHONCH

МУАССИС:
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 00.10

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 9274 Буюртма Г— 717. 1 2 3 4 5 6